

Paryżanie omawiają uchwały Kongresu Pokoju

GENEWA. Z Paryża donoszą, że w Wielodrom zimowym odbył się wielki wiec z udziałem kilkudziesięciu tysięcy m. cz. szkańców stolicy. Poświęcono sprawozdanie z przebiegu obrad II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju w Warszawie.

Na wiecu przemawiał po delegatach zagranicznych na Kongres, przewodniczący Francuskiego Związku Bojowników o Wolność i Pokój Yves Farge, który podkreślił, że uchwały Kongresu Obróńców Pokoju są aktem wiary 80 narodów, gotowych bronić pokoju za wszelką cenę.

Po przemówieniu Yves Farge'a zebrani wśród powszechnego entuzjazmu uchwalili rezolucję, wyrażającą całkowite poparcie dla uchwał Światowego Kongresu Obróńców Pokoju.

Wyd. A. Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się! Cena 15 groszy Nr 333 (439) Rok II

Nowiny Rzeszowskie

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rzeszów - Przemyśl - Krosno, niedziela 3 grudnia 1950

Przyjaźń ZSRR - przykład ZSRR - pomoc ZSRR ułatwi stworzenie z górnictwa przemysłu nowoczesnego, zmechanizowanego, socjalistycznego

Pozdrowienia KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej dla górników

GÓRNICY, TECHNICY I SZTYGARZY, INŻYNIEROWIE, PRACOWNICY GÓRNICTWA POLSKIEGO!

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej pozdrawia Was i składa Wam najlepsze życzenia z okazji „Dnia Górnika”.

W Polsce Ludowej doroczny „Dzień Górnika” stał się dniem radości i dumy z dokonanych osiągnięć czołowego oddziału polskiej klasy robotniczej.

Doniosłe osiągnięcia polskiego górnictwa są wyrazem niezwykłego poświęcenia, ofiarności naszej braci górniczej, która szezyci się całym narodem. Setki tysięcy górników dokonuje wielkiego, ofiarnego bohaterskiego wysiłku, by w dziedzinie przemysłu węglowego i górnictwa wcielić w życie nasz wielki, wspaniały i porównujący Plan 6-letni. Setki tysięcy górników wznaga z dniem każdym swój udział w twórczej pracy, która przysparza Polsce nowych sił i nowych zdobyczy, która krzepi i wlewa w serca zapał, radość i wiarę w sprawiedliwą i szczytną przyszłość.

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wyraża podziękowanie górnikom za ich ofiarną i owocną pracę, która wznaga potęgę gospodarczą i obronną naszego państwa ludowego i przyspiesza nasz marsz do socjalizmu.

KC PZPR pozdrawiając górników z okazji ich święta, wzywa załogi wszystkich kopalń do wyłożenia sił dla wykonania dalszych, wielkich i trudnych zadań, które stoją przed górnictwem polskim.

Trzeba konsekwentnie i systematycznie walczyć o wzrost wydajności pracy, o oszczędność i obniżenie kosztów własnych.

Pamiętając, że nowy, sprawiedliwy ustrój społeczny można urzeczywistnić tylko przez wyłożenie, ofiarną, planową, dobrze zorganizowaną pracę.

Przed górnikami polskimi stoi ważne zadanie opanowania nowoczesnej techniki oraz umiejętności i całkowitego wykorzystania nowego sprzętu technicznego, mechanizmów, wrębniarek, ład.

warek „kacych dziobów”, przemośników.

Trzeba rozszerzać i umacniać wspaniały ruch współzawodnictwa pracy między górnikami, oddziałami, kopalniami i zjednoczeniami.

Trzeba wprowadzić powszechną, masową, zdecydowaną walkę o żelazną, socjalistyczną dyscyplinę pracy w naszych kopalniach i w naszych zakładach. Należy osirow walczyć z leniwością i zaniedbywaniem się w pracy, walczyć z tymi, którzy usiłują łamać socjalistyczną dyscyplinę pracy.

Naczelnym zadaniem każdej kopalni powinna być walka z awariami, walka z wadliwą organizacją pracy, walka ze wszystkim, co utrudnia równomierne, systematyczne, codzienne wykonanie planu.

Górnicy, którzy od wielu lat pracują w swym zaszczytnym zawodzie, winni odczuć troskliwą opiekę młode kadry górnicze, przekazywać im swe doświadczenie i okazywać systematyczną pomoc w przezwyciężaniu trudności i w podnoszeniu swej sprawności produkcyjnej.

Trzeba szerzej wprowadzać do praktyki górniczej doświadczenia przodujących górników radzieckich i wzory radzieckiej mechanizacji w górnictwie. Przyjaźń ZSRR, przykład ZSRR, pomoc ZSRR ułatwi nam stworzenie naszego górnictwa przemysłu nowoczesnego, zmechanizowanego, socjalistycznego.

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej jest przekonany, że górnicy polscy z honorem wykonają wielkie i ważne zadania, które stoją przed nimi — że w szeregach ludzi walczących niezłomnie o pokój pracować będą ze zdwojoną energią, że włożą w swą pracę cały

swój wysiłek, zapał, myśl i serce, że i nadal jak dotychczas kroczą będą w pierwszym szeregu budowniczych socjalizmu w naszym kraju.

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wyraża głębokie przekonanie, że górnicy polscy, wierni swym rewolucyjnym tradycjom, tradycjom proletariackiego Internacjonalizmu, swą ofiarną i wydajną pracą wzmocnią siły międzynarodowego obozu pokoju i postępu. Pomni orędzia przyjętego w imieniu 80 narodów, w imieniu całej postępowej ludzkości na II Światowym Kongresie Pokoju w stolicy naszej Ojczyzny — w Warszawie, górnicy polscy wznoszą swój udział w wielkiej i szlachetnej walce o pokój. Ponadplanowymi tonami wydobytego węgla, rudy, ropy naftowej w mierzą potężny cios anglo-amerykańskim podlegaczom do nowej wojny światowej, przyczynia się do pokrzyżowania machi nacji imperialistów, przyczynia się do zachowania i utrwalenia pokoju, przyczynia się w swym głębokim patriotyzmie do wzmocnienia naszego państwa ludowego do rozkwitu i chwały narodu polskiego. Niech żyją polscy górnicy, czołowy oddział budowniczych socjalizmu!

KOMITET CENTRALNY POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Publiczna sesja teoretyczna poświęcona pracom J. STALINA o językoznawstwie

Z inicjatywy redakcji „Nowych Drog” i Instytutu Kształcenia Kadr Naukowych przy KC PZPR, odbędzie się dnia 4 grudnia w sal. Rady Państwa publiczna sesja teoretyczna, poświęcona pracom J. STALINA o językoznawstwie.

Znaczenie prac J. STALINA o językoznawstwie wykracza daleko poza granice jednej tylko dziedziny nauki — są one twórczym rozwinięciem materializmu dialektycznego i historycznego, mają zasadnicze znaczenie dla wszystkich nauk, a przede wszystkim dla nauk społecznych.

Sesja zgromadzi pracowników naukowych i działaczy frontu ideologicznego z całego kraju. Na sesji wygłoszone będą trzy referaty: 1) O bazie i nadbudowie, 2) O niektórych zagadnieniach filozoficznych w związku z pracami J. STALINA, 3) O zagadnieniach językoznawstwa.

Szereg pracowników naukowych z dziedziny filozofii, ekonomii, historii, prawa, językoznawstwa, teorii sztuki zgłosiło swój udział w dyskusji po referatach.

Szereg pracowników naukowych z dziedziny filozofii, ekonomii, historii, prawa, językoznawstwa, teorii sztuki zgłosiło swój udział w dyskusji po referatach.

Szereg pracowników naukowych z dziedziny filozofii, ekonomii, historii, prawa, językoznawstwa, teorii sztuki zgłosiło swój udział w dyskusji po referatach.

Młodzież rzeszowska ostro potępia plany zbrodniarzy atomowych

Na wiadomość o oświadczeniu prezydenta USA — Trumana grożącego użyciem bomby atomowej przeciw armii ludowej i bezbronnej ludności cywilnej na Korei młodzież szkolna woj. rzeszowskiego ostro wystąpiła potępiając zbrodnicze plany krwiożerczych imperialistów amerykańskich. W wielu szkołach odbyły się protestacyjne masówki, na których młodzież uchwalila protestujące rezolucje.

Poniżej przytaczamy treść kilku rezolucji:

„Członkowie koła Związku Młodzieży Polskiej przy Zarządzie Województwa Rzeszowskiego, zebrani na masówce w dniu 2 grudnia br. potępiają zbrodnicze zamiary podlegaczy wojennych i zapowiedź Trumana użycia bomby atomowej w walce z naszymi walczącymi o swą wyzwolenie Korei. Składamy ostry protest i potępiamy jednocześnie zamach gansterów amerykańskich na sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Francji M. Thoreza. Do podejmowania protestów wzywamy całą młodzież woj. rzeszowskiego.

Niech żyje bohaterki naród Korei — walczący o swą wyzwolenie! Niech żyje Pokój!”

„Członkinie Związku Młodzieży Polskiej, uczennice 11 letniej szkoły żeńskiej w Rzeszowie, protestują przeciwko zapowiedzi Trumana o użyciu bomby atomowej w walce z naszymi walczącymi o swą wyzwolenie Korei”.

„Członkowie koła ZMP przy spół-

dzielni produkcyjnej w Raclawówce w pow. rzeszowskim zebrani na masówce miejscowego społeczeństwa, potępiają zbrodnicze plany podlegaczy wojennych — protestujemy przeciwko zapowiedzi Trumana o użyciu bomby atomowej na Dalekim Wschodzie, aby zdusić walki wyzwolenie ludu koreańskiego”.

Nowe sukcesy armii ludowej

PEKIN. Ogłoszony w dniu 1 grudnia komunikat dowództwa naczelnego koreańskiej armii ludowej podaje, że oddziały armii ludowej prowadziły pomyślne działania bojowe przeciwko wojskom amerykańskim i południowo koreańskim.

W rejonie Anżu i na południe od Tokusen oddziały amerykańskie i południowo-koreańskie wycofują się w dalszym ciągu pod naciskiem wojsk ludowych w kierunku południowym.

Na innych odcinkach frontu walki toczą się w dotychczasowych rejonach.

Awanturnicza polityka USA wywołuje obawy w angielskiej Izbie Gmin

LONDYN. W Izbie Gmin odbyła się 2-dniowa debata nad polityką zagraniczną, w toku której znalazły wyraz obawy szeregu posłów przed konsekwencjami awanturniczej polityki Stanów Zjednoczonych.

Debatę zainaugurował brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin. Wzwał on do traktowania problemów międzynarodowych „z wyjątkową ostrożnością”.

Poruszając sytuację w Azji, Bevin utyskiwał z powodu „trudności”, z jakimi Anglia ma do czynienia na kontynencie azjatyckim.

Co się tyczy celów polityki brytyjskiej w Korei, Bevin solidaryzował się z amerykańską agresją zbrojną w tym kraju. Dodał on jednak, że rząd angielski nie uznaje władzy rządu Li Syn - Mana ptza obreham Korei południowej.

Poruszając sprawę uznania przez Wielką Brytanię Chińskiego Rządu Ludowego, Bevin powiedział: „uważaliśmy za rzecz słuszną uznać realny stan rzeczy”. Wyraził on następnie „ubolewanie”, że „nie udało się nawiązać pełnych stosunków dyplomatycznych” z Chinami. W tej mierze oświadczył Bevin, że nasza polityka nie osiągnęła celu. Z drugiej strony faktem jest, że nasi przedstawiciele w Pekinie mają dostęp do

władz chińskich, jest moim zdaniem wielkim plusem.

Bevin wystąpił jako rzecznik „wkładu” Niemiec Zachodnich w postaci — jak powiedział — kontyngentu wojsk niemieckich w „obronę” Europy zachodniej, czyli innymi słowy — włączenia ich do agresywnych planów imperialistów amerykańskich. Następnie Bevin oznajmił, że Anglia nie może przyjąć propozycji francuskiej w sprawie utworzenia 1. zw. armii europejskiej.

Brytyjski minister spraw zagranicznych zakomunikował, że w następnym tygodniu Stany Zjednoczone, Francja i Anglia odbędą trójstronną naradę w Paryżu, by opracować szczegółowe odpowiedzi na notę radziecką, proponującą zwołanie konferencji ministrów spraw zagranicznych wielkiej czwórki.

Po Bevinie przemawiał konserwatywa Edén. Zaaprobował on treść deklaracji Bevina, ale wyraził ubolewanie, że Bevin nie udzielił jasnych wskazówek na temat zamierzeń rządu w związku z „ostatnimi wydarzeniami w Korei”. Zatrzymując się na nocie radzieckiej w sprawie demilitaryzacji Niemiec, Edén powiedział: „wszyscy jesteśmy zgodni co do tego, że nie należy odrzucać od razu rosyjskich propozycji w sprawie rokowań. Nikt nie ma zamiaru czynić tego”. Mówca zaprzeczł członkom Izby, że „z pewnością niedawno w ONZ cztery mocarstwa uchwały rezolucje, zobowiązującą je do spotkania się”.

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej)

Oświadczenie przedstawiciela ZSRR w sprawie udziału żołnierzy japońskich w agresywnych walkach na Korei

WASZYNGTON. Ambasada radziecka w Waszyngtonie przekazała prasie oświadczenie delegata ZSRR Paniuszki, złożone w Komisji Dalekiego Wschodu. Czytamy w nim m. in.:

Delegacja radziecka w swym oświadczeniu z 2 listopada br. wskazywała, że, na podstawie danych znajdujących się w posiadaniu rządu Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, stwierdzono udział żołnierzy i oficerów japońskich w działaniach wojennych w Korei po stronie amerykańskiej.

Delegat amerykański w Komisji Dalekiego Wschodu udzielił odpowiedzi wymijającej przytaczając jedynie wypowiedzi pewnych osobistości amerykań-

skich, które zaprzeczyły goślownie używanemu przez Stany Zjednoczone żołnierzom japońskim w działaniach wojennych w Korei.

Delegacja radziecka nie może uważać wyjaśnień przedstawiciela USA za zadowalające, ponieważ nawet te wiadomości, które zostały ogłoszone w prasie amerykańskiej i japońskiej potwierdzają fakt używania przez USA żołnierzy japońskich w działaniach wojennych w Korei.

W związku z tym delegacja radziecka stwierdza, że Komisja Dalekiego Wschodu nie powinna przejść do porządku dziennego nad faktami, świadczącymi o jawnym pogwałceniu uzgodnionych postanowień dotyczących demilitaryzacji Japonii.

Zgłaszać reklamacje w wypadku pominięcia przy spisie powszechnym

WARSZAWA. Przygotowania do narodowego spisu powszechnego przeprowadzone zostały niezmieśnie skrupulatnie, by ułatwić prace komisarzom spisowym. Może się jednak zdarzyć że poszczególne osoby zostaną pominięte przez komisarzy, obchodzących swoje obowiązki.

W takim wypadku należy natych-

miast zgłaszać się z reklamacją do najbliższego biura spisowego, a mianowicie: w gminie — do gminnego komisarza spisowego przy Prezydium Gminnej Rady Narodowej, w mieście zaś — do komisarza dzielnicowego lub miejskiego przy Prezydium Dzielnicowej (Miejskiej) Rady Narodowej.

Z każdym dniem wzrasta ilość kół TPPR w całym kraju

WARSZAWA. W Miesiącu Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej znacznie ożywiła się działalność kół TPPR, których liczba wzrasta z każdym dniem w całym kraju.

Przy „Pafawagu” we Wrocławiu kół TPPR skupia w swych szeregach 30 proc. załogi. W ramach festiwalu filmów radzieckich koło rozprzeczowało wśród załogi 10 tys. biletów. Dobrze pracują koła TPPR w War-

szawskich Zakładach Pracy.

W zakładach im. gen. Karola Świerczewskiego koło zorganizowało cykl pogadanek o radzieckim przemyśle. W świetlicy zakładowej urządzono wystawę książek radzieckich ze szczególnym uwzględnieniem literatury technicznej.

Koło TPPR przy gdańskiej gazowni w okresie „Miesiąca” założyło we wsiach Elganowo i Buszkowo dwa gromadzkie koła TPPR, obejmujące nad nimi stałą opiekę.

Znaczenie rozszerzyła się sieć kół TPPR w woj. poznańskim. Powstało ich ostatnio 82. Koła te zrzeszają blisko 21 tys. nowych członków.

Ożywiona działalność prowadzą wiejskie koła TPPR, które urządziły 650 gablotek i stoisk z fotografkami o Związku Radzieckim. Znacznie wzrosła prenumerata czasopism i dzienników: prawie 20 tys. osób zaprenumerowało tygodnik „Przyjaźń”, ponad 12 tys. gazetę „Wolność”.

Koła rządzące USA powinny niezwłocznie położyć kres agresji przeciwko chińskiej wyspie Taiwan

Kolejne posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

Nowy Jork. W dniu 29 listopada, toczyły się obrady Rady Bezpieczeństwa nad sprawą agresji amerykańskiej w Korei i Chinach.

Przedstawiciel klki Hysmanowskiej usiłował usłudnie usprawiedliwić swych amerykańskich rozkazodawców.

Delegat francuski Chauvel przypomniat o projekcie rezolucji 6 państw (Francji, USA, W. Brytanii, Ekwadoru, Kuby i Norwegii) w sprawie Korei i zaproponował, by Rada Bezpieczeństwa zajęła się rozpatrzeniem wspomnianego projektu.

Następny mówca, przedstawiciel USA Austin wygłosił przemówienie, pełne napaści i inwektyw pod adresem narodu chińskiego.

Po Austinie zabrał głos delegat radziecki Malik. Przypomniał on, że delegacja radziecka w pierwszym oświadczeniu swym złożonym Radzie Bezpieczeństwa w dniu 3 sierpnia br. przedstawiła całkowicie przekonywujące fakty, świadczące o tym, że wydarzenia w Korei począwszy od dnia 25 czerwca były wynikiem prowokacyjnego napadu południowej Korei i że napad ten został dokonany po starannym przygotowaniu go przez wojskowych amerykańskich z wiedzą i za zgodą wysoko postawionych osobistości amerykańskich.

Malik zacytował oświadczenie wiceministra spraw zagranicznych ZSRR Gromyko z dnia 4 lipca br., piętnujące amerykańską akcję blokady Taiwanu jako otwarty akt agresji, naruszający nie tylko porozumienia w Kairze i Poczdamie, lecz również oświadczenie Trumana z początku br., zapewniające że USA nie mają zamiaru mieszania się w sprawy chińskie.

Malik stwierdził, że Stany Zjednoczone pragną wykorzystać podniesienie na forum ONZ sprawy Taiwanu dla spowodowania rewizji statutu prawnego tej wyspy oraz dla zamaskowania własnej agresji.

Na posiedzeniu z dnia 1 grudnia Rada Bezpieczeństwa ONZ wznawia rozpatrywanie skargi w sprawie amerykańskiej inwazji zbrojnej na Taiwan, jak również osławionej „skargi na agresję przeciwko Republice Koreańskiej”.

Pierwszy przemawiał przedstawiciel Wielkiej Brytanii Jebb, który poparł wniosek delegacji francuskiej o poddanie pod głosowanie wspólnej rezolucji sześciu państw.

Przewodniczący Rady Bezpieczeństwa występując w charakterze przedstawiciela Wielkiej Jugosławii poparł projekt rezolucji sześciu państw.

Delegat hinduski Rau powołał się na istniejącą od dawna przyjaźń między narodami Chin i Stanów Zjednoczonych i usiłował przekonać przedstawiciela Chińskiego Rządu Ludowego o „pokojowości” imperialistów amerykańskich.

Przedstawiciel Związku Radzieckiego Malik wskazał, że ani Jebb ani Austin nie byli w stanie obalić faktów przytoczonych w deklaracji radzieckiej, demaskującej agresję amerykańską przeciwko Taiwanowi.

Delegacja radziecka — oświadczył Malik — uważa, że sprawa Taiwanu jest najważniejszym punktem porządku dziennego Rady. Rada Bezpieczeństwa powinna rozpatrzyć sprawę agresji przeciwko Taiwanowi i powziąć sprawiedliwą decyzję. Decyzji

takiej domaga się nie tylko obcyni tu przedstawiciel Chińskiej Republiki Ludowej lecz i 475-milionowy naród chiński. Koła rządzące USA powinny niezwłocznie położyć kres agresji przeciwko Taiwanowi i wycofać swe wojska z tego terytorium.

Po przemówieniu Malika zabrał głos przedstawiciel Chińskiej Republiki Ludowej Wu Hsiu-Czuan. Przypomniał on członkom Rady Bezpieczeństwa, że nie zamierza brać udziału w omawianiu sprawy Korei na podstawie twierdzeń Mac Arthura, za wartych w jego jednostronnym sprawozdaniu. Przedstawiciel USA Austin — podkreślił delegat Chin Ludowych — dwukrotnie odmawiał odpowiedzi na oskarżenia przedstawione Radzie przez ministra Czou En-Lai'a demaskujące agresję amerykańską przeciwko Taiwanowi. Świadczy to, że oskarżenia Chińskiej Republiki Ludowej są nie do obalenia.

Kończąc przedstawiciel Chin Ludowych oświadczył, że w imię utrzymania powszechnego pokoju i dla obrony Karty ONZ, wzywa on Radę Bezpieczeństwa by przyjęła propozycję Chińskiej Republiki Ludowej jako środek położenia kresu agresji amerykańskiej oraz zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa w Azji i na całym świecie.

Następnie poddano pod głosowanie wniosek Związku Radzieckiego z dnia 2 września polecający agresję amerykańską przeciwko Taiwanowi i przewidujący niezwłoczne wycofanie wojsk amerykańskich z Taiwanu i z innych terytoriów chińskich. Rada Bezpieczeństwa odrzuciła ten wniosek dziewięciu głosami przeciwko jednemu. Hindustan nie brał udziału w głosowaniu. W takim samym stosunku głosów Rada Bezpieczeństwa odrzuciła analogiczny wniosek Chińskiej Republiki Ludowej, poparty przez Związek Radziecki.

Następnie przystąpiono do głosowania nad rezolucją 6-ciu państw — została ona odrzucona, gdyż głosował przeciwko niej Związek Radziecki, stał członkiem Rady Bezpieczeństwa. Dziewięć innych krajów głosowało za rezolucją, a Hindustan nie wziął udziału w głosowaniu.

Na tym posiedzeniu zamknięto.

Krwawy porachunek titowców z najlepszymi synami ludu jugosłowiańskiego

Działalność titowskiej bandy morderców i szpęgów na rzecz amerykańskich podżegaczy wojennych przyjęta od czasu rozpoczęcia amerykańskiej agresji w Korei zupełnie jawny charakter. Mnożą się prowokacje wojenne i trowców, przeciwko sąsiadującym krajom demokracji ludowej, a w pierwszym rzędzie przeciwko Albanii.

Porozumienie między Tito a Trumanem zostało opublikowane w Belgradzie, tegoż samego dnia kiedy agencja Tan ug podała do wiadomości swoje ohydne fałszerstwo o rzekomym iście czy deklaracji Svetlena Żujowicza.

Każdy uczęty człowiek w Jugosławii, a w pierwszym rzędzie jugosłowiański partyzanci znali dobrze towarzysza Svetlena Żujowicza — niezłomnego bojownika o sprawę roboty, czą, wernego komunista — patriotę i internacjonalistę. Po przeszło 2 i pół letnim więzieniu Żujowicz został przewieziony do jednego ze szpitali belgradzkich, gdzie zmarł w parę dni później, w wyniku tortur i mąk jakie przechodził w kazamatkach Rankovicza.

Titowcy bali się tow. Żujowicza; lękał się go w czasie wojny i po wojnie, ponieważ był zdecydowanym wrogiem zdrajców ludu jugosłowiańskiego. Jako organizator ruchu partyzanckiego w Serbii, tow. Svetlen Żujowicz od pierwszego dnia walki narodowo-wyzwoleńczej w Jugosławii był wszędzie tam, gdzie toczyła się najniebezpieczniejsza walka, nie cofając się przed żadnymi trudnościami.

Partyzanci jugosłowiańscy pamiętają go, kiedy mimo nogi strzaskanej przez kulę faszystowską nie opuścił swego posterunku i dowodził oddziałami partyzanckimi, dodając wszystkim otuchy i wiary w zwycięstwo.

Ale zdrajcy titowscy też o tym nie zapomnieli, a w pierwszym rzędzie sam Tito, którego Żujowicz pod groźbą pistoletu wyciągnął z groty w Drwar otoczonyj przez desant niemiecki — kiedy to Tito był zdecydowany poddać się Niemcom.

Nie zapomnieli oni też słów Svetlena Żujowicza wypowiedzianych na II Kongresie Frontu Ludowego w 1948 r. Powiedział on wówczas: „Z całego dotychczasowego doświadczenia i pracy nasze narody mogły wyciągnąć tylko jeden wniosek; między wielkimi mocarstwami jeden tylko

Związek Radziecki, kraj socjalizmu, jest konsekwentnym obrońcą sprawiedliwego pokoju, który stara się nie tylko o zabezpieczenie niezależności małych narodów i pomaga ich rozwojowi, ale gotów jest i ma możność zabezpieczyć powszechny pokój i wolność małym narodom”.

Teraz kiedy titowcy przeszli o twarcie do obozu agresji, kiedy szykują nowe prowokacje wojenne przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej, chcę ich oni za wszelką cenę zhańbić imię wielkiego bohatera, który do końca pozostał wierny sprawie robotniczej i Związkowi Radzieckiemu, ojczyźnie Socjalizmu.

Śmierć tow. Żujowicza nie jest wypadkiem osobnym. Według danych opublikowanych przez byłego komendanta jednego z titowskich obozów koncentracyjnych majora Wezelina Popovca, który niedawno uciekł z Jugosławii, w titowskich katorżnicach znajduje się przeszło 130 tys. osób. Oprócz niestychanych okrucieństw, UDB stosuje masową podstępą likwidację uwieczonych.

Titowski generał B. Janowicz w następujący sposób instruuwał komendantów obozów: „Kiedy działamy w ten sposób nikt nie może powiedzieć, że my mordujemy, ponieważ oni sami umierają, a my spełniamy tylko swoje zadanie”.

Opracowy titowcy zamordowali już setki i tysiące najlepszych synów ludu Jugosławii.

Nie zapomnieliśmy i nigdy nie zapomnimy o zbrodnicyw zabójstwie bohatera narodowego Arso Jewanowicza, wybitnych komunistów i organizatorów walk wyzwoleniczych — Sarva Zarca, Ilie Marlinowicza, Draga Vuszovca i wielu innych. Zamordowali ich dlatego, że żaden z nich nie ugiął się i nie dał się załamać. Zamordowali za to samo Żujowicza.

Titowcy działali i działają na rozkaz swoich anglo-amerykańskich mocodawców, mordując ludzi i fałszując historię. Nic im to jednak nie pomoże.

Mylą się titowscy mocodawcy sądząc że uda im się oszukać masę pracującą Jugosławii. Niechaj wiedzą podli zdrajcy, że ich zbrodnie będą policzone i odpowiedzą za nie przed ludem Jugosławii!

Radomir Szaranowicz

Awanturnicza polityka USA wywołuje obawy w angielskiej Izbie Gmin

(Dalszy ciąg ze str. 1-szej)

Labourzysta Yates mówił o problemie niemieckim, przy czym ostrzegł przed niebezpieczeństwem katastrofalnej sytuacji ekonomicznej w Niemczech Zachodnich i przed zmuszaniem Niemców do remilitaryzacji.

Mówca wzywał do ustępstw, kompromisu, rokowań i wszczęcia rozmów w sprawie pokoju w Europie i na Dalekim Wschodzie. Labourzysta Ellis Smith, domagał się jak najszybszego zwołania sesji rady ministrów spraw zagranicznych, co — jego zdaniem — wymaga uprzedniego „oczyszczenia atmosfery”, aby sesja ta mogła dać pozytywne wyniki. Mówca wzywał również do rozbrojenia międzynarodowego. Przypomniał on, że „ci wszyscy, którym wypadło współpracować z Rosjanami i Chińczykami wiedzą, że odpowiadają — dobrą wola i gotowością do współpracy na okazywaną im dobrą wole”.

W dalszym ciągu debaty różni mówcy konserwatywni i labourzysty atakowali Związek Radziecki. Równocześnie jednak mówili oni krytycznie o „zbrojnym angażowaniu się na Dalekim Wschodzie”, które np. konserwatysta Head nazwał „fatalnym błędem”.

Labourzysta Jones stwierdził, że amerykańska polityka interwencji zbrojnej na Dalekim Wschodzie „napawa wielu ludzi poważnym niepokojem”.

Wskutek metod dyplomacji amerykańskiej — kraje Dalekiego Wschodu odnoszą się z najwyższą podejrzliwością do wszystkiego, co czyni Wielka Brytania a w szczególności Stany Zjednoczone.

„Wszystkie kraje — powiedział Jones — obserwują każdy nasz

Końcowa sesja Rady ŚFMD

WIEDEŃ. Dnia 30 listopada br. odbyło się końcowe posiedzenie sesji Rady Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

Rada uchwaliła jednomyślnie rezolucję w sprawie referatu Guy de Boissona p.t. „Uchwaly II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju a zadania Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej w walce o pokój”.

Przewodniczącym ŚFMD został wybrany jednomyślnie Enrico Berlinguer (Włochy).

krok w Korei, a należy stwierdzić, że Amerykanie dokonali nie stęty w tym roku niejednego fałszywego kroku. Rząd amerykański popełnił półtorony błąd, oskarżywszy Chiny. Czy Ameryka nie zapytała nas uprzednio o zdanie?”.

Tenże mówca ostrzega Izbę przed niebezpieczeństwem remilitaryzacji Trizonii.

Labourzysta Mikardo ostro potępił całokształt polityki Mac Arthura. Oświadczył on, że „naczelnym dowódcą sił ONZ” nie chciał nawet wysłuchać poglądów przedstawiciela Wielkiej Brytanii, który pragnął zobaczyć się z nim w Tokio.

Mac Arthur nie chce dorzekać się rokowań w Lake Success. — Mówca oświadczył pod adresem Ameryki, że nie powinna przeciągać struny w stosunkach anglo-amerykańskich”.

Labourzysta Silverman oświadczył, że ofensywa w kierunku granicy mandzurskiej była „fantastycznym szaleństwem”. Mówca nawoływał premiera Attiee do „inicjatywy pokojowej” i do nawiazania rozmów z Chinami, Związkiem Radzieckim i innymi mocarstwami zainteresowanymi w celu położenia kresu działaniom wojennym w Korei.

Parlamentarny zastępca ministra spraw zagranicznych Davies poruszył sprawę reprezentacji Chin w ONZ i oświadczył, że — zdaniem rządu angielskiego — rząd Chińskiej Republiki Ludowej „posiada zdolność do działań prawnych”. Na pytanie konserwatyisty Edena czy rząd uważa, iż „obecnie, pomimo wszystko” przedstawiciele Chińskiego Rządu Ludowego zostaną dopuszczeni do ONZ”, Davies odpowiedział: — „Oczywiście. Uważamy, że istotni przedstawiciele Chin powinni zasiadać w organach ONZ, było by bowiem łatwiej prowadzić z nimi rokowania w ramach ONZ, aniżeli zapraszać ich do omawiania jednej tylko sprawy Formozy”.

Konserwatysta Smith oświadczył: „nie wolno dopuścić do tego, by wciągnięto nas w wojnę, a także niebezpieczeństwo zagraża nam. Niemożność zapobieżenia nowej wojnie światowej oznaczałoby dla Ameryki jedynie to, że jej życie stałoby się ogromnie niewygodne. dla Anglii natomiast byłaby to droga do niesławnej śmierci”.

W całym kraju zostały ukończone przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego. Komisarze spisowi rozpoczęli pracę

W całym kraju zostały ukończone przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego. Całe państwo, każde województwo zostało podzielone na obwoody, druki i formularze rozესiano w teren. Znajdują się już one w najmniejszych nawet miasteczkach, gramadach, gmijnach i osiedlach.

Już dziś do naszych mieszkań przybędą komisarze spisowi, aby doręczyć nam arkusze i ustalić godzinę o której zgłoszą się po ich odbiór.

Wypełniając czysto i bezbłędnie formularze pamiętajmy o tym, jak trudną i odpowiedzialną pracę mają komisarze, starajmy się im pomóc, ułatwimy szybkie i sprawne przeprowadzenie spisu.

Ma on bowiem dla całokształtu naszej gospodarki narodowej, ma on dla każdego obywatela doniosłe znaczenie. W oparciu o dane — otrzymane ze spisu będziemy nadal, jeszcze bardziej planowo niż dotychczas poprawiać nasze warunki bytu, sprawniej organizować naszą służbę zdrowia, lepiej rozbudowywać nasze szkolnictwo, sieć przedsiębiorstw usługowych, instytucji społecznych i kulturalnych, żłobków, przedszkoli, bibliotek, świetlic itp.

Weźmy konkretnie kilka przykładów: Na podstawie spisu zorientujemy się m. in. ile mamy szpitali, jak są one rozmieszczone, czy pomoc lekarska dociera równomiernie do wszystkich wsi i osad. Statystyka odpowie nam na pytanie — ile łóżek szpitalnych przypada na 1000 mieszkańców. Gdy będziemy znali te cyfry — będziemy mogli bardziej planowo budować szpitale, przychodnie, ośrodki zdrowia.

A teraz z innej dziedziny — z dziedziny szkolnictwa... Dowiemy się np. ze statystyki, że w jakimś powiecie jest szczególnie duża liczba młodzieży w wieku od lat 14 — 19.

Wtedy będziemy mogli przeanalizować czy sieć szkół na tym terenie odpowiada potrzebom ludności, rozbudować szkolnictwo zawodowe, wybudować — o ile powiat ma większość młodzieży rolniczej — nowe bursy.

Statystyka wykaże nam przykład, że w jednej z dzielnic miasta ogromna większość matek posiadających małe dzieci pracuje zawodowo. Terenowa Rada Narodowa będzie więc musiała zatrudnić nad matką i dzieckiem itp.

To samo odnosi się do placówek usługowych i handlu uspołecznionego — przede wszystkim na wsi. Spis pozwoli nam zorientować się gdzie najslabiej rozbudowano sieć spółdzielni, gdzie mieszkańcy mają największe trudności w załatwianiu zakupów.

Wiemy o tym, że wiele nie odrobila jeszcze swe go zacołania, że ludność wiejska znajduje się w niektórych okręgach w złych warunkach mieszkaniowych, że nie ma elektryczności, brak dobrych studzien. I o tym dowiemy się ze spisu powszechnego, będziemy mogli na podstawie jego danych lepiej zaplanować rozbudowę sieci elektrycznej, rozdzielić kredyty na inwestycje.

Przekonamy się, ze statystyki, gdzie najbardziej odczuwa się brak maszyn rolniczych, które okręgi naszego kraju wymagają najpilniejszego założenia ośrodków maszynowych, w których województwach najbardziej palącą sprawą jest melioracja.

Nie ma ani jednej dziedziny życia dla której wyniki spisu powszechnego będą obojętne. Pomocze on nam również dotrzeć lepiej na wieś z kulturalną rozrywką — rozbudować właściwie sieć kin, świetlic i bibliotek wiejskich, zasilić wykwalifikowanymi kadrami działaczy oświatowych i kulturalnych te zakątki kraju, które odczuwają ich największy brak.

W przeprowadzeniu pierwszego po wojnie Narodowego Spisu Powszechnego, który się dziś rozpoczął, jesteśmy wszyscy zainteresowani, wszystkich nas, każdego obywatela on bezpośrednio dotyczy...

(J. k.)

BOLESŁAW BIERUT

czew. Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Polska na drodze budownictwa socjalistycznego

(ARTYKUŁ ZAMIESZCZONY W DWUTYGDNIKU KC WKP(b) „BOLSZEVIK” Nr 21 w LISTOPADZIE 1950 r.)

Masy pracujące Polski z entuzjazmem podjęły realizację wielkiego 6-letniego Planu uprzemysłowienia i przebudowy gospodarczej swego kraju. Plan 6-letni nakreślił, przygotował, przemyślał i sprawdziła Polska Zjednoczona Partia Robotnicza — przodująca i kierownicza siła naszego narodu. Jest to Plan budowy podstaw socjalizmu w Polsce.

Wytyczne Planu 6-letniego zostały oparte na doświadczeniu wykonanego pomyślnie pierwszego w Polsce Planu 3-letniego, obejmującego okres lat 1947 — 1949. Zadaniem tego pierwszego planu trzyletniego była odbudowa poważnie zniszczonej w okresie wojny, gospodarki przemysłowej i rolniej, transportu, żeglugi, przywrócenie życia w zburzonych miastach, podniesienie w ruin stolicy kraju — Warszawy. Zadanie to polska klasa robotnicza wykonała zwycięsko i przed terminem. Oczywiście, całkowite usunięcie ruin Warszawy, Wrocławia, Gdańska i setek mniejszych miast wymaga dziesiątków lat wyjątkowej pracy, ale miasta te żyją już dziś tętnem życia bijącym mocniej, pełniej, bez porównania bardziej twórczo niż przed wojną.

Polepszyły się warunki w porównaniu ze stanem w okresie kapitalizmu — warunki życia i pracy mas ludowych.

Nowy jest ustrój społeczno-polityczny państwa. Masy ludowe utrwaliły swą władzę — ograniczając i wypierając krok za krokiem elementy kapitalistyczne z ich pozycji ekonomicznych, rzucając coraz skuteczniej ich wpływy ideologiczne, paraliżując w procesie ostrej walki klasowej wrogą akcję podziemną, dywersyjną i sabotażową niedobitków reakcji, łamiąc systematycznie opór ostatniej — najliczniejszej warstwy wyzyskiwaczy — kulactwa wiejskiego.

Zmienia się i zmienia się będzie coraz wyraźniej, w miarę postępów w uprzemysłowieniu kraju, struktura klasowa społeczeństwa. W Polsce przedwojennej 65 proc. ludności utrzymywało się z rolnictwa, przy czym około 6 — 8 milionów zdolnych do pracy ludzi przeważnie na wsi traktowano jako „ludzi zbędnych”. Urzymywali się oni bądź z dorywczego, z trudem znajdowanego zarobku, bądź wędrowali i głodowali na nędznej karłowatej gospodarce chłopskiej; była to dogodna dla obszarników i kapitalistów, choć rzadko wykorzystywana, olbrzymia rezerwa wolnej i taniej siły roboczej. Wśród utrzymujących się z pracy najmniejszej ludności miast, bezrobocie wahało się od jednej czwartej do jednej trzeciej, zaś w okresie „dna kryzysu” sięgało nawet połowy. Zmiany polityczne i gospodarcze, które dokonały się w Polsce po wypędzeniu obszarników i kapitalistów, usunęły przede wszystkim całkowicie i na zawsze tę straszliwą klęskę mas ludowych w przeszłości — klęskę bezrobocia.

W końcu roku ubiegłego z rolnictwa utrzymywało się już tylko 51,6 proc. ludności. Ludność ta otrzymała jednakże poważną masę brakujących jej przedtem środków produkcji: otrzymała ziemię obszarniczą i znajdującą się w posiadaniu obszarników bardziej nowoczesne narzędzia pracy — maszyny rolnicze i część inwentarza. Wprawdzie „kupańcy hitlerowski” wywiozł lub zniszczył poważną ilość koni, bydła itd. za równo obszarniczego jak i chłopskiego, ale władza ludowa w okresie minionych 5-ciu lat pomogła chłopstwu zarówno w odbudowie zniszczonych gospodarstw, jak i w zaopatrzeniu gospodarstw chłopskich w niezbędne siły pociągowe oraz w maszyny rolnicze, w nawozy sztuczne, których przed wojną większość chłopów w ogóle nie stosowała. O polepszeniu się sytuacji materialnej mas chłopskich świadczy fakt, że mimo poważnego zmniejszenia się liczby ludności zajętej w rolnictwie, mimo zlikwidowania wielkich folwarków obszarniczych — wartość produkcji rolniczej i hodowlanej w końcu roku ubiegłego w przeliczeniu na głowę ludności całego kraju wynosiła już o 12 proc. więcej niż przed wojną. Jeszcze raz potwierdziła się na doświadczeniu polskim prawda zawarta w słowach Le-

nina, wypowiedzianych w roku 1919: „W kraju chłopskim pierwszy zyskali, najwięcej zyskali, od razu zyskali na dyktaturze proletariatu chłopcy w ogóle...” (Lenin: „Ekonomika i polityka w epoce dyktatury proletariatu”).

Odbudowa gospodarcza kraju w warunkach władzy ludowej i kierowniczej roli klasy robotniczej w państwie umożliwia w krótkim czasie szybkie podnoszenie materialnego i kulturalnego bytu mas pracujących zarówno w mieście jak i na wsi. Dowiodły tego wyniki pierwszego planu 3-letniego w Polsce. Na polepszenie materialnych warunków bytu mas pracujących wpłynęła przede wszystkim zmiana układu stosunków klasowych kraju i planowa polityka Państwa Ludowego.

W wyniku wykonania planu 3-letniego poważnie wzrosła liczba ludności utrzymującej się z pracy najemnej poza rolnictwem, a więc w przemyśle, transporcie, handlu, w administracji itd. Z 18,2 proc. w r. 1938 odsetek tej ludności wzrósł do 35,9 proc. w końcu ub. roku, czyli prawie dwukrotnie. A więc już w okresie realizacji 3-letniego planu odbudowy zmieniła się w szybkim tempie struktura klasowa społeczeństwa polskiego. Wzrasta licznie klasa robotnicza, kurczy się liczba elementów kapitalistycznych, pośredników handlowych oraz niezmiernie różnorodnych w Polsce przedwojennej grup i warstw drobniomieszczańskich. Proces ten w okresie Planu 6-letniego będzie się zmacał — przede wszystkim dzięki planowemu wzrostowi zatrudnienia w socjalistycznym sektorze gospodarki narodowej. Liczba zatrudnionych w sektorze socjalistycznym, poza rolnictwem — wzrosła w ciągu 6-letnia o 2.100 tys. osób, czyli o prawie 60 proc.

Wzrost klasy robotniczej, znajdujące swe odbicie w potężnym wzroście produkcji przemysłu, która już w wyniku realizacji planu 3-letniego przekroczyła znacznie poziom przedwojenny. Wartość produkcji przemysłowej w roku ubiegłym, obliczona w cenach niezmienionych, wynosiła o 75 proc. więcej niż w roku 1938. W przeliczeniu na jednego mieszkańca wartość produkcji przemysłowej w porównaniu z okresem przedwojennym była w roku ubiegłym prawie dwa i pół-krotnie wyższa. Dalszy szybki wzrost produkcji przemysłowej wynika z podstawowych założeń Planu 6-letniego, który jest planem uprzemysłowienia Polski, planem przebudowy bazy technicznej przemysłu, planem podniesienia sił wytwórczych kraju na wyższy poziom, odpowiadający nowemu etapowi budownictwa socjalizmu.

Porównując liczbowe wskaźniki obecnego rozwoju ekonomiki polskiej z okresem przedwojennym nie powinniśmy zapominać o względnym znaczeniu tych porównań. Nie mówią one wiele o zmianach jakościowych, które są nader istotne. W warunkach budownictwa nowego ustroju społecznego zmienia się przede wszystkim człowiek — twórca nowego życia. Klasa robotnicza nie tylko wzrosła liczebnie, ale stała się siłą produkującą, która świadomie tworzy podstawy nowej socjalistycznej ekonomiki i kultury, prowadząc cały lud pracujący po drodze rewolucyjnej przebudowy warunków bytu społecznego.

Rewolucyjne znaczenie Planu 6-letniego polega nie tylko na jego wskaźnikach ilościowych, dzięki którym wartość produkcji przemysłowej na głowę jednego mieszkańca wzrosła 5-krotnie w porównaniu z okresem przedwojennym, ale polega ono również na gruntownej rekonstrukcji jakościowej przemysłu. Przedwojenny polski przemysł był w wielu dziedzinach poważnie zacofany i uzależniony w olbrzymim stopniu od obcego kapitału, który hamował proces ulepszenia produkcji w Polsce i wymagał zależności od zagranicznych koncernów. Głównym czynnikiem, pobudzającym inwestycje obcego kapitału, były ogromne rezerwy taniej siły roboczej. Tylko część przemysłu wielkiego opierała się na krajowej bazie surowcowej (węgiel). Lekki przemysł włókienniczy (Łódź, Białystok, Bielsko) mimo całkowitego niemal braku zasobów surowcowych w kraju, pociągał kapitał zagraniczny szybką rentownością inwestycji, żerujących na najtańszej sile roboczej. Ciężki przemysł maszynowy, chemiczny, energetyczny znajdowały się ledwie w stanie

zależnym lub niewspółmiernym z potrzebami kraju. Zupełnie niemal nie były wykorzystane wielkie źródła energii wodnej ani dla rozwoju hydroelektrowni, ani nawet dla jako tako uporządkowanej żeglugi. Bogactwa surowcowe kraju, na bazie których można było poważnie rozbudować przemysł chemiczny, mineralny, energetyczny, zwiększyć wydobycie rud żelaznych i metali kolorowych, rozwinąć produkcję materiałów budowlanych itp. nie były dostatecznie wykorzystane.

Wzwyżność planowej gospodarki socjalistycznej polega przede wszystkim na tym, że kieruje się ona potrzebami narodu, interesami ludu pracującego, a nie interesami spekulantów i wyzyskiwaczy kapitalistycznych, którzy raz na zawsze zostali usunięci i przepędzeni, jako pasożyty wysysające krew z mas pracujących i niszczące rabunkową gospodarkę ekonomiczną kraju, jego siły wytwórcze. Rozwinąć jak najpełniej i podnieść na najwyższy poziom siły wytwórcze kraju właśnie po to, aby pobudzały one, wzmacniały, potęgowały twórczą energię mas ludowych — niewyczerpane źródło postępu materialnego i kulturalnego narodu — oto zadanie planowej polityki państwa, budującego socjalizm. Wzór takiej właśnie gospodarki planowej pokazał narodom, wyzwolonym z oków kapitalizmu, Związek Radziecki — kraj zwycięskiego socjalizmu. Siła twórcza i przeobrażająca życie społeczne potęga socjalistycznej gospodarki planowej udowodniona została przez historyczne osiągnięcia ZSRR. Polska, jak i wszystkie kraje demokracji ludowej, czerpie dziś nieocenione nauki i korzyści z doświadczeń gospodarki planowej pierwszego na świecie państwa socjalistycznego.

Plan 3-letni, który polskie masy pracujące wykonały z poważną nadwyżką, stawiał sobie w zasadzie zadanie odbudowy istniejących już zakładów przemysłowych, środków i urządzeń transportowych, portów, budynków i zakładów publicznych, zdevastowanych przez wojnę. Oczywiście jednak plan ten obejmował również rekonstrukcję i budowę niektórych fabryk, kopalń, hut i urządzeń przemysłowych. Tak np. uruchomione zostały fabryki traktorów i samochodów ciężarowych, których Polska przedtem nie produkowała, rozszerzona została poważnie produkcja parowozów i wagonów kolejowych, zapoczątkowana produkcja różnych maszyn i obrabiarek dawniej niewytwarzanych, uruchomione zostały nowe zakłady chemiczne, rozpoczęto budowę wielu nowych zakładów dla rozszerzenia przemysłu hutniczego, budowy maszyn, turbin, motorów itp., to znaczy dla produkcji środków produkcji.

Plan 6-letni stawia zadanie dalszej gruntownej rekonstrukcji przemysłu zgodnie z potrzebami i wymaganiami gospodarki narodowej, a więc w kierunku rozwoju zaniechanego przed wojną przemysłu ciężkiego, rozszerzenia hutnictwa, różnorodnych gałęzi przemysłu maszynowego, energetyki, wielkiego przemysłu chemicznego, stoczni okrętowych, przemysłu traktorsowego i automobilowego itp. oraz w kierunku unowocześnienia technicznego wielu dotychczasowych zakładów przemysłowych. Wykonanie Planu 6-letniego winno zabezpieczyć za-

opatrzenie rolnictwa w najnowsze maszyny rolnicze, środki transportowe i nawozy sztuczne, winno sprzyjać procesom dobrowolnego przechodzenia małych i średniorolnych gospodarstw chłopskich na drogę wielkiej zmechanizowanej i nowoczesnej gospodarki zespolonej. Realizacja Planu 6-letniego ma za zadanie przyspieszyć socjalistyczną przebudowę całej gospodarki narodowej.

Jakiż jest w chwili obecnej udział socjalistycznego sektora (to znaczy przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych) w ogólnej gospodarce narodowej?

Już przed rozpoczęciem planu 3-letniego dzięki unarodowieniu wielkiego i średniego przemysłu w roku 1946 udział państwowych i spółdzielczych przedsiębiorstw w stosunku do ogólnej wartości produkcji przemysłowej i rzemieślniczej wynosił 83 proc. W końcu r. 1949 wartość produkcji sektora socjalistycznego w stosunku do całości produkcji przemysłowej i rzemieślniczej wynosiła około 90 proc. a bez produkcji rzeźni do 96 proc. — Jak wynika z przytoczonych liczb proces socjalistycznej przebudowy przemysłu sięgnął już głęboko i rola elementów kapitalistycznych sprowadzona została w przemysle do niewielkiego odsetka. Plan 6-letni przewiduje poważny rozwój uspołecznionego drobnego przemysłu, co przyczyni się do dalszego wyparcia również z przemysłu drobnego elementów kapitalistycznych. Udział sektora socjalistycznego w całokształcie produkcji przemysłowej wzrosnie według założeń Planu 6-letniego do 99 proc.

W roku 1955 pozostały 1 proc. przy padnie na drobnotowarową produkcję rzemieślniczą.

Również w dziedzinie handlu i obrotu towarowego rola przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych jest już dziś bardzo znacząca. W obrocie hurtowym przedsiębiorstwa prywatno-kapitalistyczne zostały całkowicie wyparte, zaś w obrocie detalicznym udział handlu uspołecznionego wynosi już obecnie około 70 proc., przy czym rozwój sieci uspołecznionych placówek handlowych w 1-szym roku Planu 6-letniego znacznie przekracza zaplanowane liczby.

Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja w rolnictwie. Udział Państwowych Gospodarstw Rolnych w globalnej produkcji rolniczej wynosił w roku ubiegłym tylko 6,5 proc., zaś w produkcji towarowej rolnictwa — 7,9 proc. w procesie realizacji Planu 6-letniego udział Państwowych Gospodarstw Rolnych w produkcji towarowej rolnictwa wzrosnie dwukrotnie, ale mimo to będzie on wynosił tylko około 16 proc. w roku 1955. W chwili obecnej około 92 proc. produkcji rolniczej wytwarzają jeszcze drobne, indywidualne gospodarstwa chłopskie, których liczba wynosi około 3,5 miliona. W tej liczbie gospodarstwa biedoty, posiadające poniżej 5 ha gruntu, stanowią ponad 2 miliony, zaś gospodarstwa kulackie wyzyskujące w ten czy inny sposób biedotę wiejską — około 300 tysięcy. Według szacunkowych obliczeń udział tej ostatniej grupy w globalnej produkcji rolniczej wynosi około 26 proc., zaś w produkcji towarowej rolnictwa udział ten jest oczywiście, znacznie wyższy.

Chłopskie spółdzielnie produkcyjne, stanowiące jedyną drogę przejścia drobnotowarowej gospodarki chłopskiej na tory wyższej uprawy, odpowiadającej nowoczesnym metodom agrotechniki i rosnącym potrzebom szybko uprzemysławiającego się kraju — zaczęły powstawać w Polsce dopiero w początkach ubiegłego roku. Liczba tych spółdzielni wynosiła w końcu ubiegłego roku około 300, obecnie zaś zbliża się do 1900, czyli wzrosła w ciągu 10 miesięcy przeszło 6-krotnie. Wycieczki chłopów polskich do ZSRR i pobyt kolchoźników radzieckich w Polsce pomogły wielu polskim chłopom przekonać się o wyższości gospodarki zespolonej, o ogromnych korzyściach zarówno dla państwa, jak i dla chłopów, zrzeszonych w spółdzielniach produkcyjnych. Państwo ludowe ze wszelkich miar sprzyja rozwojowi tego ruchu, który rośnie w ostrej walce klasowej, łamiąc opór kulaków. Plan 6-letni, na równi z wielkim zasięgiem pracy w dziedzinie uprzemysłowienia kraju, przewiduje gruntowną rekonstrukcję produkcji rolniczej drogą rozbudowy

sieci państwowych ośrodków maszynowych, mechanizacji i unowocześnienia uprawy ziemi, zastosowania osiągnięć nauki radzieckiej w dziedzinie agrobiologii oraz radzieckich doświadczeń agrotechnicznych. Nie można byłoby wykonać pomyślnie tego zadania bez współdziałania w nim mas biedoty i chłopstwa średniorolnego, bez poważnego ruchu tych mas w kierunku przejścia od zacofanej gospodarki indywidualnej do wielkiej i zmechanizowanej gospodarki uspołecznionej.

Jedyną drogą takiego przejścia jest rozwój spółdzielczości produkcyjnej. Zaczynają uświadamiać to sobie przodujące warstwy chłopów małych i średniorolnych. „Przyspieszyć dokonanie takiego przejścia — pisał Lenin w 1919 roku — można na jedynie w drodze takiej pomocy udzielonej chłopu, która by umożliwiawała mu w wielkim zakresie ulepszenie całej techniki rolniczej i gruntowne jej przekształcenie”.

Podstawowym zadaniem Planu 6-letniego jest udzielenie chłopom w wielkim zakresie pomocy w tym właśnie kierunku. Uprzemysłowienie kraju, rozbudowa ciężkiego przemysłu jako podstawy rozwoju przemysłu maszynowego, stworzenie wielkiego przemysłu chemicznego jako podstawy szerokiego zastosowania zdobyczy nauki agrobiologicznej w rolnictwie, racjonalne rozmieszczenie zakładów przemysłowych w całym kraju i zlikwidowanie terenów gospodarczo zaniebanych — to problemy równie ważne dla chłopów jak robotników, ważne dla każdego kto pragnie lepszej przyszłości, kto kocha kraj i naród. Ale jest jeszcze wielu ludzi w Polsce, którzy kochają tylko swój worek z pieniędzmi i nie więcej, którzy nie pojmują życia bez wyzysku i spekulacji, którzy nienawidzą ludzi walczących o sprawiedliwość społeczną, o socjalizm. Najliczniejszą warstwę wyzyskiwaczy stanowią wyzyskiwacze wiejscy — kulacy. Dlatego też walka klasowa w Polsce coraz bardziej się zaostrza; opór wyzyskiwaczy staje się tym bardziej zaciekły im bardziej stanowczo ograniczamy i wypieramy elementy kapitalistyczne, im szybciej staje się tempo przebudowy społeczno-gospodarczej.

Z tego, co powiedziane było wyżej, wynika jasno, że wężłowym zagadnieniem polityki partii robotniczej na obecnym etapie jest społeczno-gospodarcza i organizacyjna przebudowa chłopskiej gospodarki, której zacofanie utrudnia i hamuje proces budownictwa socjalizmu i jest głównym czynnikiem podtrzymującym zacofanie wsi, przeciwdziałającym się jej przebudowie — są wyzyskiwacze, spekulanci i bogacze wiejscy. Realizacja Planu 6-letniego, która poprzez potężną rozbudowę przemysłu i obrotu towarowego w sektorze uspołecznionym urzeczywistnia w szerokim zakresie pomoc małym i średniorolnym masom chłopskim w wyzwoleniu ich spod jarzma kulactwa, w wydobyciu się z dotychczasowego zacofania, w przejściu od rozproszonej i karłowatej gospodarki indywidualnej do wielkiej, zespolonej gospodarki zmechanizowanej i nowoczesnej — musi się odbywać w warunkach ostrej walki klasowej. Pod

(Dokończenie na stronie 4)

PRENUMERACJE

TECHNICZNE CZASOPISMA

Radzieckie

Pracownicy przemysłu i rolnictwa udziału PPR

TRACNO

Polska na drodze budownictwa socjalistycznego

(Dokończenie ze str. 3-ej)

stawą układu sił politycznych i klasowych w tej walce jest sojusznik klasy robotniczej z masami mało i średniorolnego chłopstwa, w oparciu o biedotę wiejską, pod kierownictwem klasy robotniczej — przeciwko wyzyskiwaczom i spekulantom, przeciwko bogaczom wiejskim.

Usiłowania spekulantów i bogaczy wiejskich zmierzają do tego, aby zachować kapitalistyczne i lichwiarskie formy wyzysku biedoty wiejskiej, aby przechwytywać dla własnej korzyści ze szkoda dla mało i średniorolnego chłopstwa wszelkie formy pomocy państwa dla wsi, uchylają się oni od świadczeń na rzecz państwa w celach spekulacyjnych, aby zrywać państwowe plany gospodarcze, warunkujące prawidłowy wymiar między wsią i miastem.

Najsilniej ujawnia się upór elementów kulackich w walce z rozwijającym się stopniowo ruchem spółdzielczości produkcyjnej na wsi. Jednakże ruch ten przybiera na sile i niewątpliwie będzie ogarniał coraz szersze masy w miarę postępów w uprzemysłowieniu kraju, w miarę realizacji Planu 6-letniego. Procesowi tej realizacji musi towarzyszyć polityka państwa skierowana na dalsze ograniczanie i wypieranie elementów kapitalistycznych na wsi i na okazywanie wszechstronnej pomocy powstającym spółdzielniom produkcyjnym. Jedną z ważnych form tej pomocy jest rozwój sieci państwowych ośrodków maszynowych, których liczba wynosi obecnie 130 i wzniesienie w ciągu najbliższych pięciu lat do 350. Będą one rozporządzały w końcowym okresie planu liczbą około 40 tys. traktorów, odpowiednim zasobem maszyn rolniczych oraz wykwalifikowanymi kadrami agronomów i innych specjalistów rolniczych. Przygotowanie kadr fachowych dla rolnictwa spośród młodzieży wiejskiej oraz zasilenie tych kadr doświadczonymi i zahartowanymi politycznie działaczami robotniczymi — to jedna z decydujących form pomocy państwa i klasy robotniczej dla chłopstwa pracującego w wielkim procesie socjalistycznej przebudowy wsi.

Ważnym czynnikiem, sprzyjającym podniesieniu gospodarstwa i kulturalnemu wsi, jest rozwój elektryfikacji wsi w oparciu o poważne dotacje państwa (około 60 proc. kosztów elektryfikacji). Do końca okresu 6-letniego zostanie zelektryfikowanych 8915 wsi, co łącznie z poprzednio już zelektryfikowanymi obejmuje z górą 1.600.000 zelektryfikowanych gospodarstw chłopskich, a więc około połowy istniejących gospodarstw. Dla porównania można dodać, że w ciągu 21 lat przed wojennych w Polsce zelektryfikowano zaledwie 1263 wsie.

Wielkim inwestycjom gospodarczym w Planie 6-letnim towarzyszyć będą potężne i nieustannie zwiększające się środki, skierowane przez władzę ludową na polepszenie zdrowotnych, materialnych, mieszkaniowych i kulturalnych warunków bytu mas pracujących. Osiągnięcia Rządu Ludowego w tej dziedzinie w okresie, który minął od chwili wyzwolenia kraju przez armię radziecką, są olbrzymie, zwłaszcza jeśli się zważy, w jak strasznej ruinie pozostawił nasz kraj okupant hitlerowski.

W okresie planu 3-letniego podnosił się nieustannie poziom płac realnych robotników i pracowników umysłowych. Wzrost wydajności pracy w przemyśle stwarza warunki dla dalszego podniesienia zarobków robotniczych.

Plan 6-letni zakłada poważne polepszenie sytuacji materialnej ludności pracującej zarówno w drodze wzrostu funduszu płac jak i drogą wzmacniania się jej siły nabywczej. Przeciętnie normy spożycia obliczone na głowę ludności znacznie przekroczyły poziom przedwojenny we wszystkich podstawowych artykułach masowego spożycia.

Ogromne polepszenie wykazuje stan zdrowotny ludności, jakkolwiek Polsce brak jest jeszcze lekarzy i wykwalifikowanego personelu medycznego. Statystyka wykazuje poważny spadek śmiertelności dorosłych i niemowląt na skutek walki z chorobami epidemicznymi oraz wzrastającej opieki nad matką i dzieckiem. U rządzenia zdrowotne, szpitalnictwo, pomoc medyczna zaczynają w coraz szerszym stopniu docierać na wieś, która przed wojną z reguły była tej pomocy pozbawiona.

Polska wstąpiła od chwili wyzwolenia w okres pogłębiającej się wciąż rewolucji kulturalnej. Czytelnictwo i ruch oświatowy, zarówno w mieście jak i na wsi, osiągnęły rozmiary i rozmach nie spotykany w dziejach kraju i w ogóle nieporównywalny z okresem minionym. Nakłady książek często 50—100-krotnie przerastają poziom przedwojenny. Plan walki z analfabetyzmem stawia sobie za zadanie całkowite jego zlikwidowanie już w przyszłym roku. Ruch zespołów świetlicowych, artystycznych, sportowych, oparty na inicjatywie i samorodnej twórczości mas pracujących, zarówno w mieście jak i na wsi, przerasta w ruch masowy, w burzliwym tempie. Biorą w tym ruchu udział dzieci szkolne, młodzież, starsi, gospodynie domowe, chłopki i robotnicy. Kursy dla dorosłych, grupy samokształceniowe, partyjne i ożpartyjne, studium systematycznie teorii marksistowsko-leninowską, obejmują już kilkadziesiąt tysięcy osób. Pewne odbicie liczbowe tego ruchu wskazuje łączny nakład polskiego przekładu „Krótkiego Kursu Historii WKP(b)”, który osiągnął już półtora miliona egz. We wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego rośnie i rozwija się z roku na rok wielka inicjatywa twórcza ludu pracującego miast i wsi.

W tym potężnym procesie wielkich przeobrażeń na czele mas kroczy klasa robotnicza jako przodująca siła społeczna, kierowana przez partię nowego typu, dla której wzorem jest nauka Lenina i Stalina, doświadczanie WKP(b) — bohaterkiej awangardy światowego proletariatu.

Za przykładem zwycięskiej klasy robotniczej ZSRR polska klasa robotnicza rozwija coraz szersze socjalistyczne współzawodnictwo pracy. W tym ruchu, który wciąż przybiera na sile i rozmachu, który tworzy coraz nowe formy, klasa robotnicza wyraża swoje uczucia, swój zapał i ofiarność, swą wierność i miłość dla idei socjalizmu. Od chwili Kongresu Zjednoczeniowego Partii, w przygotowaniu którego klasa robotnicza wzięła udział swym „Czynem Kongresowym”, poprzez potężny zryw produkcyjny, którym masy pracujące uczciły 70-lecie urodzin towarzysza Stalina — podnoszą się wciąż wyżej nowe fale twórczego współzawodnictwa socjalistycznego polskiej klasy robotniczej. Masy pracujące Polski z powodzeniem zrealizowały zobowiązania produkcyjne, podjęte dla uczczenia 33 rocznicy wielkiej Rewolucji Październikowej. Zasięg tych zobowiązań przerasta wszystkie dotych-

czasowe. W ten sposób — czynami produkcyjnymi — polskie masy pracujące wyrażają swą głęboką i gorącą przyjaźń dla ZSRR i swą miłość dla wielkiego wodza i nauczyciela narodów ZSRR — Józefa Stalina, który stał się dla polskiej klasy robotniczej natchnieniem w twórczej pracy i walce o zbudowanie socjalizmu.

Pięciolatki realizowane zwycięsko w ZSRR, pod kierownictwem Partii Lenina — Stalina, udowodniły masom pracującym całego świata, że ustroj socjalistyczny jest nie tylko osiągalny, ale że już w procesie budowy socjalizmu rosną i przekształcają się ludzie, wyzwala się ich energia twórcza, potężnieją ich siły, ich wiedza, ich wartość. Historyczne zwycięstwo ZSRR w drugiej wojnie światowej wyzwoliło wolą walki ujarzmione przez faszyzm na rody Europy środkowej i południowo-wschodniej, pomogło im wyzwolić się od imperialistycznych napaści. Dzięki Związkowi Radzieckiemu Polska i inne kraje Demokracji Ludowej uzyskały możliwość wkroczenia na drogę budowy nowego ustroju społecznego. Dzięki nowemu układowi sił na arenie międzynarodowej powstałemu w wyniku zwycięstwa Armii Radzieckiej w drugiej wojnie światowej oraz dzięki braterskiej pomocy ludzi radzieckich łatwiejszym stał się dla polskich mas pracujących sam proces przeobrażeń społecznych w kierunku socjalizmu. Oparta na głębokiej łączności ideologicznej i braterskiej przyjaźni współpraca gospodarcza i bezinteresowna pomoc ZSRR — przyspiesza i pomnaża wyniki planowej pracy narodów krajów Demokracji Ludowej nad uprzemysłowieniem i przebudową struktury gospodarczej tych krajów.

Wielostronne formy okazywania braterskiej pomocy ZSRR we wzajemnych stosunkach sąsiedzkiej Polska odczuwała już od pierwszych chwil swego wyzwolenia. Była to pomoc nie tylko w żywności, w materiałach, w surowcach, środkach kredytowych w okresie największych trudności powojennych, ale i pomoc poprzez dzielenie się doświadczeniami, nauką, wiedzą, zdobyciami technicznymi i organizacyjnymi w okresie uporządkowanej już i planowej gospodarki. Jednym z nader doniosłych i nieocenionych dla Polski przejawów tej wciąż pogłębiającej się pomocy i wspólnej pracy jest praca ekspertów radzieckich nad oceną naszego Planu 6-letniego. Na prośbę naszej Partii i Rządu kierownicy państwa radzieckiego zgodzili się odcierać na szereg miesięcy od pracy w ZSRR najwybitniejsze zespoły specjalistów radzieckich, ludzi, którzy zdobywali swe doświadczenia w procesie pięciolatek stalinowskich, w budownictwie potężnych gigantów radzieckiego przemysłu, w kierowaniu powojenną rekonstrukcją zakładów przemysłowych w oparciu o najnowszą zdobycze techniczne. Radziecy specjaliści ocenili nasz plan w dziedzinie najważniejszych dla nas i najtrudniejszych gałęzi produkcji — węglowej, metalurgicznej, maszynowej, chemicznej, energetycznej. Dali oni szereg niezwykle cennych dla naszych inżynierów i kierowników przemysłowych rad i wskazówek, korygowali poszczególne błędy, wnosili ważne poprawki, które pozwolą na lepsze wykorzystanie rezerwy, na rozszerzenie produkcji, na pogłębienie naszego planowania, na przyspieszenie tempa naszego dalszego rozwoju gospodarczego.

Jest to pomoc nieoceniona i jedynie możliwa w stosunkach między państwami, które łączą przyjaźń opartą o wspólne, wielkie i najbardziej postępowe idee nowej epoki — idee socjalizmu. Okres dyskusji nad oceną naszego planu, dokonany przez najwybitniejszych specjalistów radzieckich po gruntownym ich zaznajomieniu się ze stanem naszego przemysłu i poszczególnych zakładów, dał okazję polskim inżynierom i kierownikom przemysłu zbliżenia się do ludzi radzieckich w procesie fachowej wymiany poglądów i

doświadczeń, dał im okazję poznania talentów, wiedzy i stylu pracy nowej inteligencji, wychowanej przez socjalizm oraz ogromnych osiągnięć techniki radzieckiej. Jest to nieoceniona okazja, która nie tylko wzbogaca wiadomości fachowe i udostępnia zdobycze przodującej nauki i techniki radzieckiej, ale też przekonuje o ile szybciej, głębiej, pełniej rozwija się wiedza, technika, organizacja a także sam człowiek oraz jego twórczość w warunkach ustroju socjalistycznego.

„Głupio byłoby myśleć, że plan produkcji sprowadza się do wyliczenia liczb i zadań. W istocie rzecz plan produkcji to żywa działalność, działalność w praktyce milionów ludzi. Realność naszego planu produkcji — to miliony ludzi pracujących, którzy tworzą nowe życie”. (J. Stalin. „Zagadnienia leninizmu”).

Oto dlaczego nasz program gospodarczy wiąże się jak najściślej z naszą ideologią, z naszym programem politycznym, z naszym podstawowym zadaniem wychowywania ludzi w procesie pracy i walki — poprzez pracę i walkę — na świadomych bojowników wielkiej sprawy wyzwolenia proletariatu, na budowniczych socjalizmu.

Miliony ludzi pracy w Polsce uświadamiają sobie coraz wyraźniej, że swą gorącą i ofiarną pracą nad rozwojem naszej gospodarki i kultury narodowej według wytycznych planu — wnoszą swój wkład twórczy w narastającą i ogarniającą cały świat walkę o trwały pokój, o wyzwolenie wszystkich narodów z kajdan ucisku imperialistycznego.

Tylko przez powiązanie naszych zadań gospodarczych z zadaniami politycznymi wzrastać będzie w masach pracujących wola wykonania planu. Trzeba waleczyć z tymi, którzy tego nie rozumieją, którzy zbyt często tracą z pola widzenia ten najbardziej istotny fakt, że plan produkcji — to żywa i praktyczna działalność milionów ludzi, którzy pragną twórczo i tworzą nowe życie. Nie wybaczalną ślepotę, jaką ujawniają ciśni i ograniczeni praktycy, papierkowi biurokraci, którzy poza suchą cyfrą często nie widzą żywego człowieka, nie umieją wczuć się w jego troski i jego społeczne potrzeby i myśli, nie doceniają siły rzeczywistego dążenia mas do walki o urzeczywistnienie socjalizmu. Wszystkie te słabości mają swe źródło w nieprzeżytych do końca oportuniźmie.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza czy się przewyciężać te słabości. Po rozgromieniu gomulkiowszczyzny i socjaldemokratyzmu Partia z powodzeniem wyzwala się od wszelkich pozostałości tych obcych wpływów i wszechstronnie wzmacnia swoją więź z masami. Jaskrawym potwierdzeniem tego była przeprowadzona w początkach listopada 1950 roku reforma planowa w Polsce. Reforma ta prowadząca do dalszego osłabienia i wypierania spekulacji i kapitalistycznych elementów, przyjęta została przez masy pracujące polski z całkowitą aprobata i zapałem. Przeniesienie reformy pieniężnej świadczące o politycznej dojrzałości mas i ich zdyscyplinowaniu, jeszcze bardziej wzmocnił ustroj ludowo-demokratyczny w Polsce.

Naszym zadaniem najważniejszym jest pogłębiać w masach pracujących tę świadomość, że ich patriotyczna ofiarność w codziennym wysiłku nad wykonaniem Planu, we współzawodnictwie produkcyjnym, w umacnianiu siły gospodarczej naszego kraju winna zawierać w sobie głęboką internacjonalistyczną treść, która wzmacnia naszą więź z wszystkimi, walczącymi o zwycięstwo pokoju i o socjalizm, która pogłębia naszą przyjaźń z wielkim narodem radzieckim — czołową siłą światowego obozu pokoju, postępu, demokracji i socjalizmu.

Wpływ i autorytet Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej będzie wzrastać w walce z wszelkimi próbami wypaczenia jej linii, a rozmach naszej pracy politycznej i gospodarczej, jej wyniki będą tym większe, im głębszą będzie jej treść ideologiczna, im silniej pulsować w niej będzie gorące tętno uczuć internacjonalizmu proletariackiego, którego WZÓR DAJE RUCHOWI ROBOTNICZEMU CAŁA BOHATERSKA HISTORIA WKP(b) I JEJ WÓDZ — TOWARZYSZ STALIN.

Czy wiesz, że w ZSRR

...rozwijający się na szeroką skalę w przemyśle lekkim ruch o podniesienie jakości produkcji, wydajności pracy i oszczędności surowców wywołał olbrzymi wzrost aktywności twórczej, racjonalizatorów i wynalazców zatrudnionych w zakładach włókienniczych, fabrykach obuwia i innych.

W ciągu 9 miesięcy br. wpłynęło o 25 proc. więcej wniosków od racjonalizatorów i wynalazców, niż w tym samym okresie roku ub. 34.600 projektów racjonalizatorskich uoskonaleni i wynalazków technicznych znalazło już zastosowanie w przemyśle, co umożliwiło zaoszczędzenie 205.600.000 rubli rocznie.

...prof. Sergiusz Błażko, który obchodził w tych dniach 30-lecie swych urodzin — jest jednym z najwybitniejszych specjalistów w dziedzinie astronomii. Ogromne znaczenie posiadają jego prace o t. zw. gwiazdach zmiennych. Błażko dokonał m. inn. zdjęć i badań fotograficznych całej północnej półkuli nieba i opracował katalog blasku dziesiątek nowych gwiazd zmiennych. Błażko — pierwszy na świecie otrzymał analizę spektralną, spadających meteorów. Opracowana przez niego metoda fotografowania meteorów znalazła szerokie zastosowanie na całym świecie.

...od początku br. zakłady przemysłu jedwabniczego wyprodukowały 3.750.000 m. tkanin jedwabnych ponad plan. W porównaniu z rokiem ubiegłym produkcja kredezyjnych włókna naturalnego wzrosła 1,5 raza. W zbliżającym się sezonie wiosennym w 1951 roku fabryki przemysłu jedwabniczego produkować będą setki nowych gatunków i rodzajów tkanin jedwabnych.

...trolejbusy moskiewskie przewiozły już w roku bieżącym ponad 362 milionów pasażerów.

...żegluga na morzu Aralskim i rzecze Syr - Daria datuje się od 100 lat. W tych dniach pracownicy marynarki rzecznej na Syr - Darii i morzu Aralskim obchodzili setną rocznicę spuszczenia na wodę pierwszego statku parowego. Pierwsze dwa statki parowe zostały sprowadzone do morza Aralskiego przez pustynię Kara - Kum. Były one transportowane w stanie zdemontowanym na wiel bładach, a przewiezienie ich z morza Bałtyckiego do Aralskiego trwało ponad 2 lata. Pierwsze statki parowe, które rozpoczęły żeglugę na morzu Aralskim przeznaczony były dla ekspedycji Rutakowa, jednego z pierwszych badaczy - hydrografów morza Aralskiego.

...w tych dniach powróciła do portu we Władywostoku flotylla statków wielorybniczych „Aileut”, która przed 7 miesiącami wyruszyła na połów wielorybów. Flotylla ta osiągnęła ogromne sukcesy. W ciągu 7 miesięcy wykonany został przedterminowo plan roczny. Przedwojenny poziom połowu wielorybów został przekroczony 4-krotnie.

...elektryfikacja kolejnictwa nabiera coraz większego rozmachu. W tych dniach zakończono elektryfikację linii podmiejskiej Dworzec moskiewski, łączącej Dworzec Kijowski z Moskwą. Na linii tej kursować będzie 40 pociągów elektrycznych na dobę.

CZASOPISMA RADZIECKIE

Zaprenumerować można na rok 1951 u każdego przewodniczącego zakładowego koła TPPR lub bezpośrednio w Redakcji „Czasopisma Radzieckie” przy ul. Kijowskiej 10, Warszawa. Ponadto wpłaty na prenumeratę przyjmują w mieście urzędy i agencje pocztowe w kraju, Kluby Międzynarodowej Prasy Książki i księgarnie „Domu Książki”.

Miesiąc Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

W Gorlicach odbyła się odprawa przewodniczących, sekretarzy i skarbników poszczególnych kół TPPR z powiatu. Przewodniczący kół zaali sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu akcji Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W dyskusji zabrał głos instruktor Zarz. Oddziału Powiatowego TPPR, podkreślając konieczność regularnego przesyłania sprawozdań, gdyż to ułatwi pracę i rozwój organizacyjny Towarzystwa. Przewodniczący kół wiejskiego TPPR z Sołofa — Józef Szufnar rzucił wezwanie, aby wszystkie kółka dzieliły się osiągnięciami i wykazywały błędy, w wyniku czego wywiąże się współzawodnictwo między kółkami na odcinku usprawnienia pracy.

M. Staszewski

W sali Powiatowego Domu Kultury Związków Zawodowych w Jasle odbyła się akademia związana z Miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, zorganizowana przez PRZZ. Akademia wzbudziła duże zainteresowanie wśród mieszkańców Jasła, o czym świadczyła wypełniona po brzegi sala.

Referat wygłosił ob. Czyż, który przedstawił znaczenie korzyści jakie daje nam przyjaźń ze Związkiem Radzieckim.

Po części oficjalnej nastąpiła niezwykle bogata część artystyczna, na którą złożyły się recytacje, pieśni w wykonaniu chóru, tańce i krótkie satyryczne inscenizacje. Owacyjnie został przyjęty przez zgromadzonych występ znanego cymbalisty Kaszawskiego.

W Powiatowym Domu Kultury w Jasle została zorganizowana przez PRZZ wystawa poświęcona Pogłębieniu Przyjaźni Polsko-Radzieckiej p. t. „Książka radziecka walczy o pokój”. Zainteresowanie wystawą jest duże.

Józef Płocienniczek
koresp. N. R.

Ostatni dzień zwiedzania Wystawy Gospodarczej w Rzeszowie

Jeszcze tylko w dniu dzisiejszym zwiedzać można ciekawą wystawę gospodarczą w Rzeszowie. W ubiegłym tygodniu zanotowano znaczne nasilenie zorganizowanych grup zwiedzających, zwłaszcza młodzieży szkolnej. Dotychczas zwiedziło wystawę ponad 8.000 osób.

Dużym zainteresowaniem zwiedzających cieszy się staranne i gustownie urządzone stoisko Miejskiego

Dzięki wprowadzeniu nowych norm Wytwórnia Wyrob. Papierowych wykonała przedterminowo plan roczny

Wytwórnia wyrob. papierowych w Rzeszowie wykonała roczny plan produkcyjny za rok ub. w 64% W pierwszych miesiącach br. również zanosiło się na to, że plan roczny nie będzie wykonany w terminie mimo, że załoga wykonywała, a niekiedy nawet i przekraczała swoje normy produkcyjne. Plan za miesiąc styczeń został wykonany w 88,9 proc., a w miesiącu lutym tylko w 70,6 proc.

Stan ten był wynikiem niewłaściwej organizacji pracy a zbyt niskie normy produkcyjne opracowane na wzorach produkcji z 1939 roku nie mobilizowały załogi do zwiększenia wydajności pracy i podniesienia poziomu produkcji na zakładzie.

Wytwórnia więc zamast rozwijać i powiększać produkcję z dnia na dzień, weszła w okres zastój i tylko opracowanie nowych norm opartych o nowe formy produkcyjne i postęp techniczny mogły wprowadzić fabrykę na drogę pomyślnego rozwoju.

NOWE NORMY — GWARANCJA ZWIĘKSZENIA WYDAJNOŚCI PRACY

Już w pierwszych miesiącach bie-

żącego roku bardziej uświadomieni robotnicy, by uzdrowić sytuację na zakładzie zaczęli myśleć o opracowaniu i wprowadzeniu nowych norm produkcyjnych. W tym celu przeprowadzono wśród robotników szeroką akcję propagandową wyjaśniając im korzyści jakie przyniesie praca na nowych normach.

Następnie zostały powołane komisje, które przeprowadziły dokładną analizę pracy w każdej operacji produkcyjnej i według niej opracowały wysokości normy przerobowej dla każdego działu.

Praca na nowych normach już w pierwszym miesiącu okazała się bardzo praktyczna, a wynikiem jej było zwiększenie wydajności o 127,7 proc. w stosunku do roku ubiegłego.

ZAROBKI WZROSŁY PONAD 10%

Wbrew twierdzeniom niektórych robotników, że nowe normy uderzą robotnika po kieszeni, zarobki nie tylko nie obniżyły się, lecz wzrosły o 10 proc. Np. robotnica Z. Gąsior, która w styczniu zarobiła 14.054 zł. otrzymała 18.164 zł. wynagrodzenia. J. Materna w styczniu br. pobrała su-

mę 11.730 zł., w październiku 15.473 zł., a St. Żyracka zarabając na starych normach 11.325 zł., w październiku otrzymała 14.504 zł.

PLAN WYKONANY PRZEDTERMINOWO

Przejdzie na nowe normy produkcyjne oraz zastosowanie nowych socjalistycznych norm organizacyjnych, stworzyło załozę wszelkie warunki dla stałego zwiększania wydajności pracy i przedterminowego wykonania planów produkcyjnych.

Dużo dało również zastosowanie drobnych ulepszeń, które zwiększyły wydajność niektórych działów od 10 do 30 proc.

Już od pierwszych tygodni pracy na nowych normach dał się zauważyć wyraźny wzrost wydajności pracy, która pociągnęła za sobą przekroczenie planów. Gdy w marcu wykonano plan w 101 proc., to w kwietniu wykonano go w 113 proc., a we wrześniu w 132,6 proc.

Przekraczając plany miesięczne za tego paperni, mogła już 20 listopada br. zameldować o wykonaniu rocznego planu produkcyjnego w 101 proc. Do końca roku robotnicy dadzą 19 proc. dodatkowej produkcji już na rok 1951.

TRZEBA STWORZYĆ ZAŁOŻE LEPSZE WARUNKI PRACY

Nie zawsze jednak załoga papierni ma warunki stałego zwiększania wydajności pracy. Jak dotychczas pracuje ona na maszynach o napędzie ręcznym przestarzałych i wysoce zużytych.

Pracę utrudnia robotnikom także brak odpowiednich pomieszczeń, które mogłyby skupić wszystkie działy produkcyjne w jednym budynku. Wytwórnia bowiem rozmieszczona w 3 oddzielnych pomieszczeniach nie może należycie zorganizować swej pracy.

Zagadnieniu poprawy warunków pracy winna dyrekcja i Rada Zakładowa poświęcić więcej niż dotychczas uwagi, a wtedy produkcja na pewno jeszcze bardziej wzrośnie i Plan 6-letni będzie wykonany przed terminem. (2)

Kurs śpiewu

W dniach od 6 do 20 grudnia br. odbędzie się kurs w Orlęgowie. Inicjatorami dla kandydatów chcących uczyć się śpiewu.

Rekrutacją kandydatów zajmą się powiatowe rady związków zawodowych oraz ognwa związkowe.

Dla przyjęcia na kurs kandydatów winni posiadać następujące warunki: słuch muzyczny, dobry głos oraz zdolności organizacyjne, wiek kandydatów od 16 do 30 lat.

Koszty dojazdów oraz utrzymania na kursie pokrywa w całości Okręgowa Rada Związków Zawodowych. B. I.

Rzeszowska Ekspozytura PKS zdobyła drugie miejsce we współzawodnictwie okręgowym

Ekspozytura Państwowej Komunikacji Samochodowej w Rzeszowie, za kończyła ostatnio trzeci etap współzawodnictwa pracy, który wyłonił 24 nowych przodowników. Wyróżnieni otrzymali nagrody pieniężne, na które Ekspozytura przyznała 1.330 zł.

Akcja współzawodnictwa pracy o przedterminowe wykonanie planów, rozwija się na terenie Ekspozytury rzeszowskiej z każdym dnem, a wynikiem jej jest przedterminowe wykonanie planu na odcinku przewozu osób. W najbliższych dniach zostanie wykonany plan roczny na odcinku transportowym. Trzeba zaznaczyć, że udział we współzawodnictwie bierze 80 proc. ogółu zatrudnionych pracowników PKS.

Zwywy udział we współzawodnictwie biorą członkowie Związku Młodzieży Polskiej, którzy w wielu wypadkach przekraczają swoje normy i zobowiązania. Najlepsi wyniki we współzawodnictwie indywidualnym III etapu uzyskał czterokrotny przodownik ZMP-owiec Wł. Cich, odznaczony odznaką przodownika pracy.

Dobre wyniki uzyskano także we współzawodnictwie zespołowym, a Ekspozytura rzeszowska zdobyła II miejsce we współzawodnictwie okręgu krakowskiego uzyskując 1.584 punktów.

Ostatnio na zebraniu produkcyjnym Ekspozytura terenowa w Jarosławiu rzuciła hasło współzawodnictwa pracy o przedterminowe wykonanie planu pomiędzy ekspozyturami terenowymi, które zostało podjęte przez wszystkich placówki terenowe PKS w województwie.

Rzeszowski notatnik reportera

Dlaczego Krawiecka Spółdzielnia Pracy „Moda” w Rzeszowie (obok kościoła farnego) nie pomyśli o wykorzystaniu dla ładnej reklamy okna wystawowego tamt. lokalu. Poprzez wybitą szybę powiewają na wietrze strzępy zblakłego papieru i podartych ilustracji z jakiegoś miesięcznika mody.

Również u zbiegu ulic 3 Maja i Kościuszki, na przestrzeni kilkudziesięciu metrów zagrodzony został przed prawie miesiącem wąski chodnik uliczny. Przyczyna tego, był remont dużego lokalu sklepowego, w którym należało ma pomieszczenie sklep Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego. Niestety, już po pierwszych wstępnych pracach remontowych, wszelka robota ustala i kto wie kiedy — przy takim tempie prac — remont będzie ukończony. Pamiętajcie jednak należy, że zagrodzony chodnik w najruchliwszym punkcie miasta.

Wieczornica poświęcona ZSRR

W ramach Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, została urządzona w świetlicy ZZK w Rzeszowie, w wieczornica dla przodowników pracy i racjonalizatorów PKP oraz ich rodzin.

Referat o pracy kolejarzy w Związku Radzieckim, wygłosił tow Stefan Strausz. Następnie naczelnik stacji w Rzeszowie, wręczył 14 pracownikom służby ruchu dyplomy przodowników pracy.

W części artystycznej, wystąpił zespół Związku Sztuki i Kultury, który pod przewodnictwem ob. Paik, odegrał i odśpiewał szereg pieśni radzieckich i polskich.

Maria Baranówna
koresp. N. R.

Załoga parowozowni dokonała rewizji norm

Na wniosek przodowników pracy i na mocy uchwały wszystkich pracowników przystąpiono w parowozowni PKP w Rzeszowie do rewizji norm, które nie nadążały za potrzebami życia.

Komisje składające się z przodowników pracy i pracowników zatrudnionych w danym dziale przeanalizowały poręczne pozycje prac to karskich, kowalskich, kotlarskich, stolarskich i ślusarskich, przy naprawie średniej i bieżącej parowozów, przy naprawie wagonów i obniżyły nowe terminarowe nawet do 20 proc.

Zmudna to była praca, gdyż setki pozycji w każdym dziale musiały dokładnie zbadać. Komisje pracowały z zapalem w przekonaniu, że przez rewizję norm pracownicy uzyskają większą wydajność i zwiększą swe zarobki.

Uchwała pracowników została wykonana. Nowe terminarowe prac wejda wkrótce w życie i przyczynią się wydajnie do przyspieszenia wykonania Planu 6-letniego.

Leopold Wajac

GRUDZIEŃ
3
Niedziela

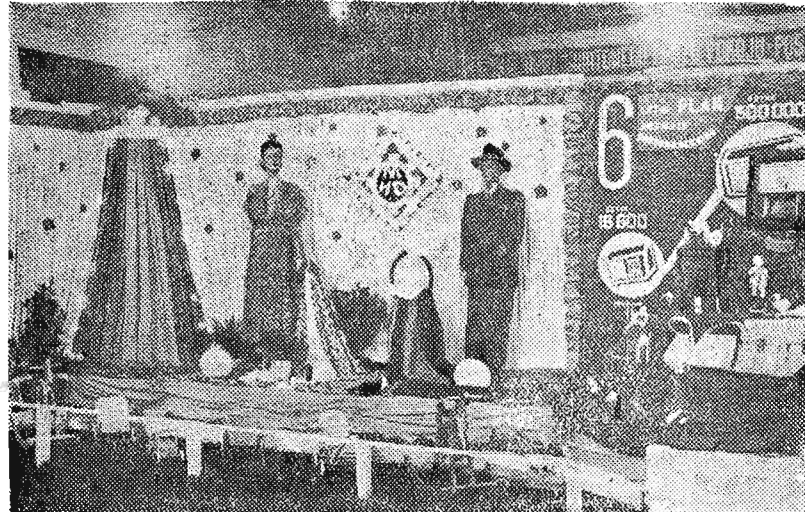
RZESZÓW
Dziur nocny: Apteka pod „Matką Boską”
plac Stalina
POGOTOWIE RATUNKOWE: ul. Grodzisko 8,
tel. 10-00
Siraż Pozarna: ul. Mickiewicza 10 tel. 08

Teatr

PAŃSTWOWY TEATR ZIEMI RZESZOWSKIEJ: „Damy i Huzary” z gościnnym występem Aleksandra Aleksiego — pocz. 9 godz. 19-tej.

kino

RZESZÓW — Apollo: Młodość świata — pocz. seansów godz. 15.00, 17.00 i 19.00
RZESZÓW — Zachęta: Młodość świata — pocz. seansów godz. 14.30, 16.30 i 18.30

Handlu Data'cznego. Wśród całej masy starannie dobranych eksponatów, oświetlonych kolorowymi lampkami, widzimy tam piękne materiały włókienne damskie i męskie, galanterię skórzaną; modne torebki damskie w różnych kolorach i rozmiarach, a z działu skórzanego — duży asortyment obuwia. Powszechną uwagę zwracają ładne zabawkę miękkie i twarde oraz strannie wykonane lalki w strojach ludowych.

Dział elektryczny prezentuje sze-

stwowym, Ekspozytury Rzeszowskiej Centrali Zielarskiej, PPB — Rzeszów Central: Ogrodu czej. Srebrnymi medalami nagrodzono stoiska: Rzeszowskiej Spółdzielni Spożywców, Wspólnoty Pracy i Centrali Spółdzielni Inwalidów.

Stoiska: MHD, PZGS Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego oraz Centralnego Zarządu Przemysłu Mięsnego nagrodzone zostały dyplomami wyróżnienia. Ch.

Trybuna Czytelników

DLACZEGO?

...telegram adresowany do ob. Henryka Fabiańskiego zam. w Rzeszowie przy ul. Tanenbauma 10 m. 9 został zwrócony wysyłającemu z adnotacją Urzędu Pocztowego w Rzeszowie „adresat nieznan”, jeśli w/w pod powyższym adresem mieszka od przesyłki dwu lat, normalnie otrzymuje listy i inne przesyłki pocztowe.

...na stacji kolejowej Jarosław czynna jest tylko jedna kasa biletowa „B”, a kasa „C”, która powinna obsługiwać pasażerów pociągów podmiejskich bywa najczęściej zamknięta?

...od dłuższego czasu na szosach podmiejskich kierowcy samochodów nie przestrzegają przepisów o ruchu drogowym, jadąc z zawrotną szybkością zwłaszcza w godzinach wieczornych?

Prosimy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej — Wydział Komunikacyjny o częstsze kontrolowanie po-

jazdów mechanicznych w godzinach wieczornych i wyciągnięcie odpowiednich konsekwencji w stosunku do kierowców nie stosujących się do obowiązujących przepisów.

TRYBUNA DZIAŁA

W związku z naszą notatką pt. „Świetlica i szkoła w Związku” powinny być radiofonizowane Dyrekcja Okręgowa Radiofonizacji Kraju w Rzeszowie wyjaśnia, że opóźnienie radiofonizacji gr. Związku nastąpiło wskutek niewykończenia dotychczas sieci energetycznej przez Przedsiębiorstwo Elektrycznych. Prace energetyczne w tej gromadzie są zaawansowane w 60 proc. i w I kwartale 1951 r. będą wykonane. Bezpośrednio po ukończeniu prac przez PRE Dyrekcja Okręgowa w Rzeszowie przystąpi do radiofonizowania Okręgu Związku.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Uczennica — Wydział Oświaty przy Woj. Radzie Narodowej w Rzeszowie informuje, że Ministerstwo Oświaty przydzieliło dla zakładów kształcenia nauczycieli po 25 zł dla każdego ucznia stypendysty, który otrzymywał stypendium przed 31 października br. Stypendium w wysokości 70 zł otrzymują jedynie stypendyści szkół wyższych.

DRUGA LISTA NAGROD naszego wielkiego konkursu rysunkowego pt. „Czy znasz historię ZSRR?”

Onegdaj ogłosiliśmy pierwszą listę nagród, jakie poszczególne instytucje przeznaczyły na nasz wielki konkurs rysunkowy pt. „Czy znasz historię ZSRR?”. W miarę zbliżania się naszego konkursu do końca liczba nagród stale wzrasta i wynosi już obecnie ponad 120. Świadczy to o zrozumieniu celów i założenia naszego konkursu, który organizowany w Miesiącu Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, powinien przyczynić się do rozszerzenia znajomości historii naszego Wielkiego Przyjaciela i Sojusznika — Związku Radzieckiego.

Poprzez ofiarowanie cennych nagród instytucje i zakłady pracy naszego województwa przyczyniły się również do zwiększenia popularności konkursu.

Z drugiej strony setki listów z odpowiedziami, które zaczęły napływać natychmiast po zakończeniu naszego konkursu, świadczą o zainteresowaniu społeczeństwa rzeszowskiego historią ZSRR, i skłoniły Redakcję „Nowin” do przedłużenia terminu nadsyłania odpowiedzi.

W najbliższym czasie Redakcja urządzi wystawę nagród, które zostały ofiarowane na konkurs. Wystawa zostanie urządzona w witrynach „Orbisu”, przy ul. 3-go Maja.

Podajemy drugą listę nagród, która jest uzupełnieniem pierwszej, zamieszczonej w numerze poniedziałkowym (z dnia 27 ub. m.) naszego pisma. Pełną listę nagród podamy w numerach późniejszych.

NAGRODY

REDAKCJA „NOWIN RZESZOWSKICH” — radioaparat marki „Pionier”, teczka skórzana, pióro wieczne marki „Waterman”, piłka footballowa, koszula popielinowa z krawatem, rękawiczki skórzane zimowe, portfel skórzany, szalik wełniany, luksusowe wydanie „Pana Tadeusza”, album pamiątkowy z okazji 70 rocznicy urodzin tow. Stalina.

KOMITET WOJEWÓDZKI POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ W RZESZOWIE — dwie biblioteki marksistowskie.

WOJEWÓDZKA RADA NARODOWA — 13 wartościowych dzieł.

ZARZĄD WOJEWÓDZKI ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ — biblioteczka marksistowską i luksusowe wydanie „Pana Tadeusza”.

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO — portfel skórzany.

DOM KSIĄZKI — 5 kompletów bibliotek marksistowskich i 10 sztuk Krótkiego Kursu Historii WKP(b).

MIEJSKA RADA NARODOWA — 5 wartościowych pozycji książkowych.

WKW ZSL — 11 książek.

CWN GLINIK MARIAMPOLSKI — komplety książek.

OKRĘGOWA RADA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH — dwie biblioteczki marksistowskie.

FABRYKA PRZETWORÓW OWOCOWYCH „ALIMA” — dwie skrzynie marmolady, sok owocowy, dżemy i kompoty.

Kównocześnie przypominamy jeszcze raz, że na nagrody są przeznaczane między innymi: kupon wełniany na ubranie (Rz. S. S.), nowoczesny zegar stojący (ZSCH), komplet narzędzi (huta „Stalowa Wola”), rower dziecienny (DPM), 5 radiowych detektorów bateryjnych (SKRK) i wiele innych nagród.

ODPOWIEDZI REDAKCJI KONKURSU —
Ob. Jan Niszczyk, Wolica, pow. Jasło — Wystarczy przysłać same kupon. Nie trzeba i nie należy dołączać do kuponów rysunków konkursowych. Po braku kuponu numer „Nowin” należy się zwrócić do rozdzielni PPK „Ruch” w Rzeszowie. Przy losowaniu może być obecny każdy czytelnik „Nowin”, nie ma jednak żadnego obowiązku uczestniczenia w losowaniu.

Piękno Warszawy

Z początkiem br. bawił w Krośnie prof. Kazimierz Rapacz przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, który na terenie kilku szkół wygłosił zajmujące prelekcje, poparte zestawionymi obrazami pt. „Piękno Warszawy”.

W dniu 5 b. m. Prezydent MRN w Krośnie na rynku, pod gołym niebem zorganizował dla sw. ata pracy prelekcję pt. „Piękno Warszawy”, która wzbudziła duże zainteresowanie wśród krośnieńskiego społeczeństwa.

J. Kubit

„Wieczór pieśni i tańca” w Stalowej Woli

Z okazji trwania Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej odbył się w Stalowej Woli „Wieczór pieśni i tańca”, przeznaczony dla przodowników pracy hut.

Na „Wieczór” przybył z występem gościnnym balet dziecięcy z huty „Ostrowiec”, który zdobył na pierwszym Festiwalu Sztuk Radzieckich pierwsze miejsce w skali ogólnokrajowej. Występ baletu dziecięcego stał na wysokim poziomie. Szczególnie pięknie wykonane były tańce: koro wód, marynarz, krakowiak, mazur, kujawiak oraz wążanka tańców radzieckich.

„Wieczór pieśni i tańca” cieszył się wielkim powodzeniem wśród mieszkańców Stalowej Woli, czego dowodem była wypełniona po brzegi sala „Hutnika”, w której odbywał się występ i liczne owacje dla członków zespołu artystycznego złożonego z robotników huty „Stalowa Wola” i dla zespołu artystycznego dzieci robotników huty „Ostrowiec”.

Na „Wieczór pieśni i tańca” przybył przedstawiciel Zarządu Głównego Zw. Zaw. Hutników, który wręczył nagrody pieniężne przodownikom w dziedzinie kulturalno-oświatowej i walki z analfabetyzmem. I tak Jan Trembaczewski otrzymał za aktywny udział w likwidacji analfabetyzmu na terenie huty i za dobrze prowadzoną pracę świetlicową — 600 zł. Marian Bienias za dobre kierowanie chórem i orkiestrą Zw. Zaw. Hutników otrzymał nagrodę w wysokości 450 złotych.

Piotr Szubiga

Naftowcy współpracują ze spółdzielcami

Wyniki pracy kulturalno-oświatowej uzależnione są niewątpliwie od koordynacji działalności między poszczególnymi ogniwami: związków zawodowych na danym terenie, przed którymi bez względu na branżę stanęły obecnie jedne i te same zadania: budowy państwa socjalistycznego i wykonanie Planu 6-letniego.

Dolychczasowo doświadczenia uczą nas, że im większy jest kolektyw, tym silniej powołana jest organizacja i jego działalność — praca dzie sprawniej i lepiej, a wyniki są niewspólnie większe, niż tam, gdzie brak organizacji i współpracy.

Oparając się na tym naszym świetlicy związkowa przy Gorlickim Kopalnictwie Naftowym podpisała w ub. miesiącu umowę o wzajemnej współpracy i pomocy w dziedzinie kulturalno-oświatowej z oddziałem Zw. Zaw. Spółdzielców w Gorlicach.

W myśl umowy, obie strony wnoszą cały swój dorobek kulturalny na terenie przyszłej placówki, gdzie kolektywne i rozpisną pracę.

Jak wynika z poszczególnych postanowień umowy, głównym zadaniem owego połączenia jest cnieć współpracy, która pozwoliłaby wychować członków obu związków w duchu postępu, a celem — powiększenie liczebnego aktywności kulturalno-oświatowej, który rekrutować się będzie zarówno z szeregów spółdzielców jak i naftowców.

Przyczyni się to niewątpliwie do ożywienia pracy. Poza tym utworzenie sekcji w zespołach jak kształcenia ideologicznego i zawodowego, literackiej i dramatycznej, chóralnej, orkiestralnej i w innych stworzy mocne podstawy na których opierać się będzie działalność obu związków.

W ten sposób stworzone zostaną warunki do wydajniejszej pracy kulturalno-oświatowej, jakiej nie mogłyby kontynuować obie instytucje oddzielnie.

W naftowcach uzyskają spółdzielcy prawdziwego sojusznika, jakim jest dla mało i średniorolnego chłopstwa klasa robotnicza, wspierająca ich w walce z kulaktem o socjalistyczną przebudowę wsi.

Liczymy na to, że zarówno naftowcy jak i spółdzielcy wążący się nie tylko martwą literą umowy, jaką podpisał w ub. miesiącu, ale przede wszystkim wolą stworzenia szerszej platformy dla pracy kulturalno-oświatowej, która ma stać się zaczątkiem przyszłego „Domu kultury” w Gorlicach, wzmacniając swoją działalność polityczną wychowawczą i przyczyniając się do skutecznego zwalczania elementów kapitalistycznych w ekonomii miasta i wsi, pomagając tym samym klasie robotniczej i chłopom do wykonania Planu 6-letniego.

WI S.

S-P-O-R-T

Wielki turniej szachowy męskich i żeńskich zespołów młodzieży szkół średnich woj. rzeszowskiego

Celem jak największego spopularyzowania gry w szachy wśród szerokiego rzesz. młodzieży szkolnej (o bojach pici), zorganizowany będzie w najbliższym czasie wielki turniej szachowy dla zespołów męskich i żeńskich szkół (wszelkich typów) z całego woj. rzeszowskiego.

Turniej ten będzie miał charakter wielkiego współzawodnictwa między szkolnego, przy czym najlepsze zespoły męskie i żeńskie, które uzyskają największą ilość punktów — zdobędą piękne nagrody przechodnie.

Niezależnie od tego, oceniane będą również wyniki indywidualne poszczególnych uczestników i uczestniczek turnieju, dla których przewidziano szereg nagród honorowych.

Organizatorzy imprezy zwracają się ze szczególnym apelem do żeńskich zakładów naukowych, by wyłoniły do rozgrywek turniejowych swe najlepsze zespoły i jak najliczniej wzięły udział w turnieju, podkreślając w ten sposób fakt, że piękny sport szachowy cieszy się coraz większą popularnością a również wśród żeńskiej młodzieży szkół średnich.

Sprawa udziału kobiet w mistrzostwach rozgrywkach szachowych przedstawi się bowiem — jak dotychczas — nieszczytnie, gdyż w mistrzostwach Polski w 1949 r. brało udział zaledwie 8 kobiet, a w 1950 r. — 21.

Wprowadzenie do każdego zespołu biorącego udział w rozgrywkach mistrzostwach (od I ligi do kl. B) jednej kobiety, znacznie już ożywiło zainteresowanie się szachami wśród młodzieży żeńskiej tak, że obecnie na terenie naszego województwa mamy już wiele dziesiąt, grających w szachy na niezłym poziomie.

Wierzmy więc, że omdaw any turniej spodka się z pełnym zrozumieniem dyrekcji poszczególnych zakładów naukowych woj. rzeszowskiego, które ułatwią zespołom wzięcie w nim udziału.

Szczegółowych informacji odnośnie turnieju udziela kierownik sekcji szachowej Pow. Domu Kultury w Rzeszowie, ul. Tannenbaum 7, codziennie w godz. od 18—20. Tam też kierować należy zgłoszenia poszczególnych zespołów najpóźniej do dnia 10 grudnia br.

Ch.

Złot LZS-ów w powiecie gorlickim

Powiatowy Zarząd ZSCH w Gorlicach zorganizował uroczystą akademię i zlot Ludowych Zespołów Sportowych z powiatu gorlickiego.

Zasadniczy referat na temat Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej oraz na temat osiągnięć Ludowych Zespo-

łów Sportowych na polu wychowania fizycznego wygłosił ob. Henryk Homa.

W części artystycznej Ludowy Zespół Sportowy z gromady Kobylanka wystąpił ze sztuką „Odwet” oraz wykonał tańce narodowe.

Tabela mistrzostw szachowych Kl. B

Po drugiej rundzie mistrzostw szachowych w Kl. B okręgu rzeszowskiego tabela przedstawia się następująco:

1) PDK II Rzeszów	13,5 pkt
2) Stal Mielec	12 pkt
3) Spółeczni Rzeszów	9,5 pkt
4) Kolejacz Rzeszów	8 pkt

5) Stal Rzeszów	7 pkt
6) Budowlani Rzeszów	4 pkt
7) LZS Żurawica	1 pkt
8) Związek Jarosław	1 pkt
9) Unia Krosno	0 pkt

W tabeli nieuwzględniono wyniki ku Unia (Krosno — LZS Żur.),

DZIS GRAJĄ

II LIGA
PDK I — Włóknierz (Częstochowa).
Kl. B
PDK II — Spółeczni Rzeszów,

Stal Mielec — Kolejacz Rzeszów,
LZS Żurawica — Budowlani Rzeszów.

1232

WIAJDZE
przekład
DOLLAK

Pocąg zahamował, ściśnięty z obu stron wagon zaskrzypiał i powoli zjechał przed platformę dworca. Ziębnięci pasażerowie, którzy gnieździli się na górnych półkach zeskoczyli, naladowali na siebie walizki i toboły i pośpieszyli do wyjścia. Partyzanci wycekalali aż się skończy to zamieszanie, włożyli na ramiona swe plecaki i bez pośpiechu wyszli z wagonu. Bielajew wprowadził partyzantów do obszernej sali, nabitej do nemożliwości tłumem ludzi najrozmaitszego wyglądu i poradził im by się rozlokowali na ciężkich dębowych ławkach.

— Pojadę do W. C. I. K.*). Trzeba się postarać o jakiś nocleg, no i porozumieć się co do spotkania z Leninem — rzekł Bielajew, gdy chłopci przecisnęli się jakoby do ławek.

— Z Bogiem Tarasie Siemionowiczu, szczęśliwej drogi — odpowiedział w imieniu wszystkich dziadek Fiszka...

Bielajew powrócił w południe, rozradowany i podniecony.

— Wszystko idzie dobrze, towarzysze — rzekł. W. C. I. K. otrzymał naszą depeszę, zamieszkamy w hotelu „Europa”...

— A kiedy pojedziemy do Lenina? — spytał Matwiej.

— Władzimir Iljicz przyrzekł, że nas przyjmie za dwa lub trzy dni. A tymczasem obejrzymy Moskwę, odwiedzimy instytucje centralne — powiedział Bielajew.

Partyzanci ubrali się, przepasali, wzięli swe plecaki i udali się w ślad za Bielajewem.

W podszytych skórą walonkach, w kudłatyh czapach psiego futra, w czerwonych garbowanych kożuszkach ściąganych barwnymi pasami z samodziału, ścigali na siebie uwagę przechodniów, którzy przyglądali im się z ciekawością.

W hotelu przydzielono im duży, jasny pokój, co prawda zimny, ale za to wyposażony w łóżka z miękkimi warszawskimi piernatami, machoniowe biurko i telefon. Po niedługim czasie Bielajew przyniósł skądś dwa wielkie czajniki wrzątku. Matwiej wydobyl z plecaka

suchary i słone, partyzanci zasiedli do stołu. Potem wyciągnęli kapciuchy z samos ejką, usadowili się przy oknie, przez które było dobrze widać ulicę i zapalili rozmawiając o Moskwie, o Leninie, wspominając daleką teraz ojczyznę Syberię. Wieczorem wykupali się kolejno w wannie, a w nocy, po raz pierwszy w ciągu całej długiej podróży, dobrze się wyspali na miekkiej pościeli.

Rankiem drugiego dnia, gdy partyzanci szykowali się już, by wyjść dla obejrzenia Placu Czerwonego i Kremiu, przeciągle i donośnie zadzwonił telefon.

Taras Siemionowicz podniósł spieszenie słuchawkę aparatu, a partyzanci wstrzymali oddech.

*) Wsiesojuznyj Centr. Ispolnitelnyj Komitet Wszechzwiązkowy Centralny Komitet Wykonawczy.

— Władzimir Iljicz czeka na nas, towarzysze — rzekł Bielajew, obciągając na siebie krótką kurtkę z szarego sukna płaszczowego.

Było to tak nieoczekiwane, że nikt nie odezwał się ani słowem. Dziadek Fiszka zrzucił kożuszek, wyciągnął spod łóżka swój plecak, wydobyl nową płócienną bluzę i włożył ją pośpiesznie.

Spieszyli się przez całą drogę. Bielajew próbował im coś opowiedzieć o Placu Czerwonym, o Miejscu Głównym, ale słuchano go nie zbyt uważnie. Wszyscy przejechi byli myślami o tym, co ich oczekiwało.

Przed wrotami Kremiu zatrzymał partyzantów wojskowy z karabinem w ręku. Bielajew począł mu tłumaczyć, lecz w tej chwili nadszedł z dziedzińca drugi wojskowy, najwidoczniej dowódca warty.

— Partyzanci z Syberii? — zapytał wesółym tonem.

— Właśnie — odparł Bielajew.

— Przepuście ich Ksenofontow, idą do Iljincza — rzekł wojskowy, przyglądając się partyzantom, a twarz jego rozjaśnił szeroki uśmiech człowieka zdrowego i pełnego radości życia.

Gdy mijali go dziadek Fiszka, który szedł przedostatni, wojskowy ów soyał go tym samym wesółym tonem:

— Co, dz adku, ty także wojowałeś?

— Nie, kocharku, macałem kurę — burknął dziadek Fiszka.

Wojskowy roześmiał się i długo odprowadzał oddalających się partyzantów zachwyconym spojrzeniem...

W dwa dni później partyzanci wyjechali na Syberię, a Taras Siemionowicz Bielajew pozostał w Moskwie, by wziąć udział w dziesiątym zjeździe partii.

(C. d. n.)

Prenum. załad. 2.25 zł. poczt. 4.50 zł. komiś 15 gr. kwart. 13.50 zł. półroc. 27 zł. roczna 54 zł. Prenumeratę przyjmuje PPK „Ruch” na konto PKO Nowiny Rzeszowskie Nr IX - 13763

„Nowiny Rzeszowskie” wydaje Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa”. Redakcja Rzeszów, ul. Galzowski 7 — Telefony: Red. Nacelny 10-75, sekr. odpow. — 16-00, dział gospodarczy i partyjny — 15-5, dział kulturalny — 13-98, dział korespondentów robotniczo-chłopskich — 16-03, dział depeszowy, red. nocna — 10-17 (18-30). Oddział RSW „Prasa” (Dział ogłoszeń) — 18-56, Pańs. w. Przeds. Kółportaż „Ruch” — 18-0 — Redaktor Nacelny przyjmuje od godz. 12 — 13, Sekretarz Odpowiedzialny od godz. 11 — 12. Oddział „Nowiny Przemyskie” — Oddział Redakcji w Przemyśle, Plac na Bramie 12 tel. 380.

S-I-12847

Druk. PKRZG Oddz. Rzeszów.